

KAIJULIITIN

2007

Lemmikkilinnut
Kaijuli ry

Lemmikkilinnut Kaijuli ry

Hallitus

Puheenjohtaja: Tiina Torikka tinttu@papukaijat.net puh. 050 5529142
Varapuheenjohtaja: Jarkko Leppänen jake@papukaijat.net
Sihteeri: Sanne Pärssinen sanne@papukaijat.net
Rahastonhoitaja: Maarit Räinen maami@papukaijat.net
Jäsenvastaava: Amani Banjo daisy@papukaijat.net
Jäsen: Leena Pätiälä leena.patiala@welho.com
Jäsen: Otto Söderholm
Jäsen: Sabine Fehrmann
Jäsen: Ida-Emilia Kaukonen
Varajäsen: Milla Törhönen

Muut toimihenkilöt

Media- ja sponsorivastaava (lintupäivät): Leena Pätiälä leena.patiala@welho.com
Hoitorinki: Tiina Torikka hoitorinki@papukaijat.net
Kirjastovastaava: Jenni Mehtonen kirjasto@papukaijat.net
Sijoitusrinki: Sanne Pärssinen, Kirsi Lehti sijoitusrinki@papukaijat.net
Kaijulikauppa: Maarit Räinen, Anna-Riikka Ruottinen kauppa@papukaijat.net
Nuorisovastaava: Anni Pohja, Jonna Heikkilä anni.anni@gmail.com
Tietotekniikkavastaava: Jarkko Leppänen admin@papukaijat.net
Vuosijulkaisu: Milla Törhönen vuosijulkaisu@papukaijat.net
Esitteet: Juha Parkkinen, Marko Liekola esitteet@papukaijat.net
Jäsenrekisteri: Amani Banjo jansenrekisteri@papukaijat.net
Rahastonhoitaja: Maarit Räinen rahastonhoitaja@papukaijat.net
Eläintensuojelu: Leena Glans elainsuojeluvastaava@papukaijat.net
Ideavastaava: Sabine Fehrmann sabine@papukaijat.net

KAIJUTIN 2007

Päätoimittaja: Milla Törhönen

Taitto: Kalle Oksa

Oikoluku: Mari Rusko

Paino: Vammalan Kirjapaino Oy

Kannessa viktoriaankaijanen Touho

Kuva: Mia Niemi

Tällä aukeamalla kuvassa harmaapapukaija Pessi

Kuva: Sanne Pärssinen

Kaijutin-logo: Essi Laavainen

Nuorisofiimin logo: Ida-Emilia Kaukonen

SISÄLTÖ

Puheenjohtajan puheenvuoro	4
Lintupelastaja	6
Onko papukaijallasi luottamustiliä?	8
Munintaongelmat & ongelmamunijat	14
Sijoituslintu: kultaposkiamatsoni Kalle	16
Iduilla terveempiä lintuja	24
Tacon sairaskertomus	33
Typyn karkutarina	36
Kasvattajan paineet (sarjakuva)	40
Nuorisosivut	42
Räyskälä	46

PUHEENJOHTAJAN PUHEENVUORO

Tätä kirjoittaessani olemme juuri viettäneet yhdistyksen 5-vuotisjuhlia yhdistettynä perinteiseen mökkiviikonloppuun sekä syyskokoukseen. Oli todella hienoa, että niin monet pääsivät paikalle, yöpyjiä oli lähes 30 henkeä ja lauantavierailijoitakin kymmenkunta. Ohjelmassa oli lintulelujen askartelua, indoor free flightia, luentoja, arpajaisia ja jopa lauantai-ilan karaoke!

Viiteen vuoteen mahtuu paljon, väkisininkin aloin muistelemaan yhdistyksen perustamista, silloinkin oltiin mökkireissulla...

Alkuun oli vain siis papukaijat.net -foorumi ja chatti, sekä liuta innokkaita lintuharrastajia. Sitten alettiin puuhata foorumilaisten tapaamista. Muutaman mönkään menneen yrityksen jälkeen saimme kuin saimmekin sovittua yhteisen viikonlopun Tampereen kyljessä sijaitsevasta Lempäälästä ja siellä sijaitsevasta mökkikylästä.

Ehdotuksia uuden yhdistyksen perustamisesta oli ollut ilmassa jo jonkun aikaa, joten tästä foorumilaisten mökkitapaamisesta päätettiin tehdä uuden yhdistyksen perustamiskokous. Paikalla oli kymmenkunta innokasta lintuihmistä valmiina perustamaan uutta yhdistystä, tuolloin elettiin syksyä 2002. Koko viikonloppuhan siinä meni mietittäessä sääntöjä, tavoitteita ynnä muita, mutta kun sunnuntai-iltapäivä saapui, olimme saaneet kasaan mielestämme hyvän paketin. Siitä sitten vaan heti seuraavana arkipäivänä ottamaan yhteyttä Patentti- ja rekisterihallitukseen.

Yksi hankalimmista päätettävistä oli yhdistyksen nimi.

- "Suomen lemmikki lintuyhdistys?"
- "Plääh, kuulostaa liian tavaliselta..."
- "Entäs jos lisätään vielä se kajulit siihen loppuun?"
- "Nääh, liian pitkä..."
- "No lyhennetään se sly-kajulit...?"
- "Kuulostaa liikaa jo olemassa olevalta yhdistykseltä."

- "Ööö... Entäs lemmikilintuyhdistys kajulit ry?"
- "Mitä eroa???"

Lopulta Kokkosen Kati sen sitten tavasi "Lemmikilinnut Kajulit ry"! "Joo, hyvä!"

Aluksi tuo "kajulit" kyllä herätti hilpeyttä lemmikkiilikeissä ja joissain tiedotusvälineissä, mutta nyt viiden vuoden jälkeen nimi istuu yhdistykselle kuin nenä päähän, ja varmasti kaikki tietävät, mistä on kyse, kun puhutaan Kajuleista. Ei nimi miestä pahenna jne...

Usein sanotaan, että "alku aina hankalaa", mutta tässä tapauksessa se ei pitänyt paikkaansa. Kun vain saatiin kaikki byrokratian vaatimat asiat kuntoon, Pätiälän Leena aloitti aikamoisen tiedotuskampanjan lemmikkiilikeisiin päin, eikä aikaakaan kun lintupäiviä oli jo sovittu moneksi viikonlopuksi. Vientä riitti, koska tämänlaisille lintupäiville oli selkeästi tilausta, ja pian sanan levitessä lintupäivät tulivat tutuiksi lemmikkiilikeiden keskuudessa. Niistä ajoista onkin sitten jo siirrytty isoihin messutapahtumiin. Tänä päivänä tilanne onkin jo se, että monet järjestelijät ottavat meihin yhteyttä ja kutsuvat/pyytävät meitä saapumaan paikalle. Aika ammattimaiseksi on homma mennyt, mutta hyvä niin. Ja hyvä, että ihmisillä, sekä lintujen omistajilla että yleisöllä, yhä riittää mielenkiintoa.

Lintupäivien lisäksi on järjestetty jos jonkinlaista reissua ja tapaamista, ollaan vietetty viikko Teneriffalla, viikonloppu Ruotsissa, erinäisiä mökkiviikonloppuja, joulujuhlia ja mm.

naamiaiset. Olemme vierailleet eri eläintarhoissa Ähtäriä myöden, ja lisäksi eri paikkakunnilla on ollut erilaisia paikallistapahtumia. Mediaoissakin ollaan oltu: radiossa, televisiossa ja eri lehdissä.

Toiminta tulee jatkumaankin erilaisten tapahtumien parissa, marraskuussa tämän julkaisun aikoihin olemme opettelemassa öljyyn tahrin-tuneiden lintujen hoitoa WWF:n avustuksella. Helmikuussa 2008 lähdemme jälleen parukalla Teneriffalle katsastamaan Loro Parquen papukaijat ja muut eläimet. Kesällä pyrimme varmasti taas järjestämään jonkinlaisen viikonloppureissun jonnekin, ja syksyllä taas mökkeilään. Lisäksi tietenkin järjestämme lintupäiviä edelleen tasaiseen tahtiin.

Alkuaikojen pienestä, mutta sitäkin innokkaammasta aktiivijoukosta onkin jo paisunut aikamoinen porukka. Osa kauemmin mukana olleista on jo siirtynyt "takavasemmalle", toiset porskuttavat mukana edelleen ja uusia aktiivihenkilöitä tulee mukaan tasaiseen tahtiin.

Täten esitän jälleen kiitoksen kaikille mukana oleville! Ja kaikille niille, jotka mukaan haluavat: Tervetuloa!

Tiina Torikka
puheenjohtaja
Lemmikilinnut Kajulit ry

LINTUPELASTAJA

Hannu Ekblom on harrastanut lintuja pikkupojasta lähtien ja muistiinpanot alkavatkin jo vuodesta 1964. Lintujen rengastus alkoi 1988, ja sisätiloissa lintujen kiinniotto ja rengastus alkoi 1990-luvun alussa. Kimmokkeena toiminnalle olivat työpaikan varastoon eksyneet linnut, joiden Ekblom halusi pääsevän elävänä takaisin luontoon. Tapana nimittäin oli (ja on paikoin vieläkin) että varasto- ja liikeloihin eksyneet linnut ammutaan öisin. Nykyisin Ekblomia "työllistävät" kiinnioitoissa mm. Espoon poliisi, Uudenmaan hätäpelastuskeskus, eläinsuojeluyhdistykset, säätitöt, yksityiset ihmiset ja kauppatyöntekijät ympäri maata.

Varpunen

Talitiainen

Rengastaminen

Rengastaminen on luvanvaraista toimintaa, ja esim. Ahvenanmaalle tarvitaan eri lupa kuin mantereelle. Ekblom pitääkin tarkkaa kirjaa Helsingin Yliopiston rengastustoimistolle kuten rengastuslupa vaatii. Rengastustilanteissa linnut mitataan ja punnitaan, laji ja sukupuoli määritetään, todetaan lihaskunto ja rasvapitoisuus sekä mitataan siiven pituus. Mahdolliset loukkaantuneet linnut vietään Korkeasaareen hoidettaviksi, ja kuolleena löydettyt tutkitaan tarvittaessa EELA:ssa.

Rengastusta tehdään läpi vuoden, syksyllä pikkulinnut työllistävät eniten, ja keväällä/kesällä merikotkien "sesonki" on n. 1.5.5.–1.5.6. Ekblom rengastaa vuoden aikana keskimäärin 3 000 lintua, eri lajeja on kertynyt jo n. 150. Koko toimintansa aikana hän on rengastanut huikat yli 200 merikotkaa! Pyydyttäminen ja rengastaminen lisäksi hän luennoi eläinsuojeluyhdistyksille mm. öljyn tahruntuneiden lintujen kiinnioittamisesta sekä antaa puhelinneuvontaa.

Lintujen kiinniotto sisätiloissa

Pyyntivälineinä Ekblom käyttää erikokoisia ja -silmäisiä verkkoja aina tilanteen mukaan. Lisäksi hän käyttää haaveja, ja varsinkin sisätiloissa noin 10 metrin korkeuteen nousevia teleskooppiverkkoja, joihin verkot kiinnitetään. Suurissa sisätiloissa hänellä on joskus apulaisia verkkojen käsittelyssä. Linnut pyydytetään sisätiloissa pääasiassa iltaisin ja öisin, jolloin linnut ohjataan verkkoihin erilaisten

valoien avulla. Myös sisätiloista pyydytetyt linnut mitataan ja rengastetaan.

Kysyttäessä hankalinta ja hauskin sisätiloissa tapahtunutta kiinnioitotilannetta hän kertoo: - "Asiakkaalle" hankalin tapaus oli, kun suureen, yli 20 m korkeaan ja 300 m pitkään varastorakennukseen eksyi varpushaukka, joka aiheutti jatkuvasti hälytyksiä herkissä hälytyslaitteissa lennellessään ympäriinsä rakennuksessa. Hälytysten takia poliisit ja vartiointiliikkeen miehet kävivät useita kertoja paikalla, ja tietenkin myös veloittivat hyödyttömistä käynneistään. Lopulta paikalle saatiin Ekblom, joka sai haukan heti kiinni verkko-/valomenetelmällä. Kallis haukka toimeksiantajalle!

- Hauskin tapaus taas oli, kun toinen varpushaukka oli eksynyt saalislinnun perässä suureen ja erittäin korkeaan helsinkiläiseen tavarataloon. Ekblom kiinnitti avustajineen useita verkkoja "katoksi", jottei lintu pääsisi lentämään tavaratalon laajasta, kokonaan avoimesta myyntitilasta kymmenien metrien korkeeseen portaitaan ja aina kattorakennelmiin asti. Mutta kuinka ollakaan, lintu istuikin lattiatasolla olevan kirjahyllyn hyllyllä, jonka taakse Ekblom onneksi pääsi hiipimään. Hän sai poimittua linnun hyllyn takapuolelta yksinkertaisesti jaloista kiinni ottamalla.

- Erikoisinta on se, että Ekblom on saanut kiinni koko uransa aikana vain yhden ainoan variksen... Se tosiaan kertoo siitä, miten ovelia varislinnut ovat. Lemmikkilintuja ei ainakaan vielä ole Ekblomin kohdalle tullut pyydytettäväksi, lukuun ottamatta yhtä keltaista undulaattia ja rengastettua kirjekyyhkystä.

Hannu Ekblomiin voi ottaa yhteyttä ongelmatilanteissa, puh. 040 765 3602.

Teksti: Leena Pötiälä
Kuvat: Yrjö Tuunanen, Hannu Ekblom

Varpushaukka

ONKO PAPUKAIJALLASI LUOTTAMUSTILIÄ?

Steve Martin, Natural Encounters, Inc
Psittascene 2/2007, s. 6-8
Käännös: Sabine Fehrmann

Miksi niin moni ihminen on tyytymätön lemmikkipapukaijaansa? Kuinka nämä kauniit, älykkäät ja viihdyttävät olennot voivat aiheuttaa niin paljon ahdistusta ja turhautumista? Papukaijoiden hankinta ja hyvä hoito maksaa pienen omaisuuden, miksi ne eivät siis huo-
maa, kuinka paljon niitä rakastamme ja kuinka paljon aikaa, rahaa ja vaivaa näemme niiden eteen? Ne kähertyvät syliimme, sulkevat silmänsä ja ään-
televät hyväksyvästi, kun rapsutamme niitä. Ne haluavat viettää aikaa kanssamme eivätkä malta odottaa, että tulemme kotiin. Mutta sitten ne yhtäkkiä huutavatkin täyttä kurkkua...
Niin, että ikkunat helisevät... Naapurin talossa asti. Eikä siinä vielä kaikki: kun vihdoinkin avaamme häkin oven päästääksemme linnun vapaaksi, se puree meitä! Miten tästä suloisesta, hellyttävästä, älykkästä pikkuenkelistä tuli huutava, väkivaltainen kummajainen?

Nämä sekä monet muut kysymykset ovat jatkuvasti esillä papukaijayhteisössä. Ei ole olemassa ihmelääkettä, ei nopeaa ratkaisua eikä keinoa, joka toimii täysin samalla lailla jokaisen linnun ja omistajan kohdalla. Osasyynä papukaijoiden vetovoimaan ja majesteettisuuteen on juuri niiden yksilöllisyys. Jokainen lintu on ihastuttavan erilainen. Niiden persoonallisuus on muovautunut ja saanut vaikutteita luonnollisista taipumuksista yhdistettynä ympäristötekijöihin ja kokemuksiin. Papukaijan omistajan teot ovat vain yksi osatekijä lisättynä alkukantaiseen keitokseen, joka määrittelee kuinka papukaija tulee käyttäytymään. On loputtomasti muitakin tekijöitä, jotka vaikuttavat siihen, kuinka lintu käyttäytyy tietyissä tilanteissa ja ympäristöissä. Joka tapauksessa oma toimintamme on yksi tärkeimmistä tekijöistä, koska se muodostaa pohjan suhteelle, joka meillä on lintuihimme. Tässä artikkelissa keskitymme tuohon suhteeseen.

Jos papukaijasi roikkuu ovesta häkkiä lähestyessäsi, koeta opettaa tilalle parempi käyttäytymismalli. Johdonmukaisella palkitsemisella voit opettaa linnun menemään orille odottamaan ulospäsyä, jolloin ovesta roikkuminen loppuu.

Luottamuksen talletukset

Parhaat suhteet ovat niitä, jotka perustuvat täydelliseen luottamukseen. Useimmiten tämä luottamus rakennetaan hiljalleen, viikkojen tai joidenkin lintujen kanssa jopa kuukausien aikana. Joka kerta, kun olemme myönteisessä vuorovaikutussuhteessa lintujemme kanssa, teemme talletuksen suhdepankin "luottamustilille". Kun tilin saldo kasvaa, lintumme alkavat luottamaan meihin enemmän ja viettävät mieluummin aikaa kanssamme. Positiivinen vahvis-

taminen on ehkäpä arvokkainta, jota voimme linnuillemme tarjota, sillä se muokkaa niiden käytöstä voimakkaasti. Määritelmän mukaan positiivinen vahvistaminen on prosessi, jossa eläimelle tarjotaan jotakin, joka lisää tai ylläpitää käyttäytymistä. Vahvistuskeino voi olla mitä tahansa, josta papukaija pitää, kuten rapsutus, sanallinen kehu, seura, herkku jne. Jokainen positiivinen vahvistus on talletus luottamustilille ja voimistaa ystävyyssuhdetta.

Ottojen välttäminen

Toisaalta joka kerta, kun käytämme pakko-keinoja tai teemme jotain, josta lintu ei pidä, teemme otton luottamustililtä. Valitettavasti lemmikkipapukaijoiden kanssa toimimassa on erittäin helppoa tehdä ottoja. Esimerkiksi yleinen tapa saada papukaija häkistä on jahdata sitä kunnes se ei enää voi väistää ja se voidaan pakottaa kädelle. Samoin laitettaessa papukaijaa takaisin häkkiin liikutaan nopeasti ja estetään sen pakotie omalla keholla. Koska nämä keinot toimivat, ihmiset eivät näe niissä mitään vikaa. Lintu saadaan häkistä ulos ja takaisin häkkiin. Itse asiassa on ihmisiä, jotka mielellään suosivat tällaista koulutusta. Näiden ihmisten ohjeisiin kuuluvat muun muassa "Tee selväksi linnulle, että sinä olet joukon johtaja." ja "Älä anna linnun tehdä itsenäisiä päätöksiä." Olen myös nähnyt ihmisiä, jotka kannattavat toistuvia kädelletuloharjoituksia tai tekevät porasharjoituksia vahvistaakseen tule-komennon tottelemista. He eivät ymmärrä, että joka kerta pakottaessaan linnun tottelemaan tämän tyyliä käskyjä he tekevät otton luottamustililtä. Linnon otton jälkeen tuloksena on päätyminen suhteiden köyhäntaloon. Kun näin tapahtuu, ihmiset päätyvät usein syyttämään lintua ennemmin kuin myöntämään vastuunsa konkurssista. Lintua usein syytetään nimeämällä se pelokkaaksi, hormonaaliseksi, aggressiiviseksi, mustasukkaiseksi, huonosti kohdelluksi jne. Nämä nimikkeet helpottavat omistajan vastuuta linnun huonosta käytöksestä, ja vähentävät kiinnostusta ottaa tarkemmin selvää ongelmakäytöksestä. Kun papukaija saa syyt niskoilleen ja veriset kädet nostetaan ylös häviön merkiksi, lintu

todennäköisesti vaihtaa kotia tai se viedään lintutarhalle tai pelastusorganisaatiolle.

Aggressiivinen käytös ei ole ainoa ongelma, joka yhdistetään pakkokeinojen käyttöön eläinten kanssa. Papukaijoiden käyttäytymistieteen johtavan asiantuntijan tohtori Susan Friedmanin mukaan tiedeyhteisö on havainnut haitallisia sivuvaikutuksia, jotka ovat seuraus siitä, että eläin pakotetaan tiettyihin käyttösmaalleihin. Sadoilla lajeilla torakoista valaisiin on osoitettu, että pakkokeinojen (asiat, joista eläin ei pidä tai joita se välttelee) käyttö saattaa tuoda esiin yhden tai useamman seuraavista sivuvaikutuksista: lisääntyvä aggressiivinen käytös, pakoileva/välttelevä käytös, yleinen pelko ympäristöä kohtaan, apatia tai normaalin käytöksen väheneminen. Nämä sivuvaikutukset ovat valmiusasemissa – valmiina nakertamaan sitä luottoa, jonka eteen on tehty paljon työtä – aina silloin, kun papukaija pakotetaan tekemään jotain, mitä se ei tahdo tehdä.

Positiivinen vahvistaminen

Pitkäaikaisin ja palkitsevin suhde perustuu täysin positiivisen käytöksen vahvistamiselle. Kun lintu tekee jotain hyvää, se palkitaan, jolloin vastaava käytös todennäköisesti toistuu. Pään

Toistojen ja positiivisen vahvistamisen avulla papukaija voidaan opettaa palaamaan häkkiin rauhallisena.

rapsuttaminen, sanallinen kehu tai huomion osoittaminen voivat olla riittäviä rohkaisuja, joiden avulla vastaava käytös voi toistua myös tulevaisuudessa. Positiivinen vahvistaminen on työkalu, joka voi ratkaista jopa kaikkein vaikeimmat käytösongelmat. Antakaahan kun annan esimerkin.

Moni papukaija hypähtää innostuneena häkin oveen roikkumaan odottaessaan, kun omistaja tulee avaamaan ovea. Useimmat omistajat ovat turhautuneita tähän käytökseen ja haluavat sen loppuvan. Rangaistuksen sijaan omistajan tulisi miettiä, millä opettaa linnulle huomattavasti miellyttävämpi käytös, kuten istuminen orrella ovea avattaessa. Jos vahvistat linnun käytöstä sen ollessa orrella lähestyessäsi häkkiä, lintu oppii pian menemään orrelle aina, kun tulet lähelle.

Papukaijan puremis- tai huutamisongelmat, tai lähestulkoon kaikki epämiellyttävät käyttäytymismallit, voidaan usein kitkeä positiivisella

vahvistamisella. Sen sijaan, että ajattelisit millä lopetat jonkin ikävän tavan, ajattele, minkä tavan haluaisit sen tilalle ja palkitse aina pienimmästäkin edistysaskeleesta tätä kyseistä käytösmaalia kohti. Esimerkiksi, jos papukaijasi puree sinua, kun laitat sen häkkiin, voit vahvistaa hyväksyttävää käytöstä antamalla herkun lähestyessäsi häkkiä ennen kuin lintu edes ajattelee purevansa sinua. Kun olet antanut linnulle herkun, palaa takaisin ja aloita alusta ilman, että viet lintua häkkiin asti. Kun kädellä kauniisti istumista on vahvistettu positiivisesti muuttaman kerran häkkiä lähestyttäessä, papukaija yleensä antaa viedä itsensä häkkiin asti, jotta se saa siitä palkinnon. Tässä kohdoin on paras ottaa lintu häkistä ja harjoitella uudelleen linnun viemistä häkkiin, jossa se palkitaan. Toistaminen vahvistaa luottamusta. Pian lintu ymmärtää, että häkkiin meno tarkoittaa palkintoa, eikä lukkojen taakse joutumista. Kun lintu menee häkkiin ja häkistä pois hyvin mielin palkinnon toivossa, voit sulkea oven ja antaa linnulle jonkin erikoisherkun tai monta pientä herkkua vahvis-

Pään rapsutus (jos lintusi pitää siitä), ystävällinen sana tai huomion antaminen voivat vahvistaa hyvää käytöstä huomattavasti.

taaksesi hyvää käytöstä tässäkin tilanteessa.

Yhteenveto

Pakkokeinojen välttäminen papukaijoja käsitellessä voi olla haastavaa. Moni on kasvanut ympäristössä, jossa negatiiviset kokemukset ovat olleet tärkeässä osassa käytöksen muokkaajina. Kulttuurisidonnainen taipumus muokata käyttäytymistä negatiivisin keinoin tulee ilmi lukemattomissa elämäntilanteissa. Vanhemmat, opettajat, sisarukset, koulukaverit jne. käyttävät useita erilaisia negatiivisia keinoja pakottaessaan muita tottelemaan käskyjä ja sääntöjä. He myös käyttävät rankaisukeinoja mikäli heidän sääntöjään ei totella tai heidän odotuksiinsa ei vastata. Tämän perusteella on helppo ymmärtää, miksi osalla ihmisistä on tarve dominoida ja kontrolloida papukaijoja ja muita eläimiä negatiivisilla keinoilla.

Useimmat ihmiset eivät kykene ymmärtämään sitä, että pakkokeinojen käytöllä voi olla negatiivinen vaikutus ystävyysuhteeseen linnun kanssa. Mikäli linnun siivet on leikattu, on helppo saada lintu tulemaan kädelle jahtaamalla sitä ympäriinsä. Vähemmän selvää on, että linnun jahtaminen voi edesauttaa yhtä tai useampaa haitallista sivuvaikutusta, jotka

on mainittu artikkelissa aiemmin. Papukaija voi purra jahtatessasi sitä tai vasta myöhemmin istuessaan tyytyväisenä omistajansa kanssa. Se voi ruveta välttelemään henkilöä tulevaisuudessa tai siitä voi tulla hermostunut tai pelokas tätä ihmistä tai ympäristöään kohtaan. Viimeisimpänä, linnusta voi tulla vähemmän aktiivinen henkilön ollessa paikalla tai yleisesti. Kaikki nämä sivuvaikutukset ovat luultavasti seurausta siitä, minkä moni uskoo, tai on kerrottu, olevan se oikea tapa käsitellä papukaijoja.

Jokapäiväinen vuorovaikutus linnun kanssa muokkaa omistajan ja papukaijan välistä suhdetta. Jotta onnistuttaisiin luomaan paras mahdollinen suhde lemmikkipapukaijaan, tulisi keskittyä luomaan positiivisia kokemuksia ja välttää negatiivisia kokemuksia aina kun mahdollista. Mitä enemmän talletuksia, pieniä ja suuria, luottamustilillä on, sitä paremmin tili selviää satunnaisesti tai vahingossa tehdyistä ostoista. Tämä menetelmä kerryttää luottamustiliiä ja luo suhteen, joka on palkitsevampi ja tyydyttävä tuottavampi, kuin mitä moni edes kykenee uskomaan.

Artikkelin kirjoittaja, Steve Martin, on kouluttanut lintuja ammattikseen yli 30 vuotta. Hän toimii toimitusjohtajana Natural Encounters -yhtiössä, joka koostuu yli 20 eläinten koulutuksen ammattilaisesta. Yhtiö järjestää lintujen koulutus- ja lennätysnäytöksiä eläintieteellisissä laitoksissa ympäri maailmaa. Steve on World Parrot Trustin luottajajäsen.

MUNINTAONGELMAT

ONGELMAMUNIJAT

Lintujen kasvattamisen ihannetilanne olisi, että vankeudessa syntyneet terveet vanhemmat tuottaisivat terveitä poikasia. Kasvatetut poikaset ovat ostajalle turvallisempi ja eettisesti parempi valinta, puhumattakaan siitä, että vankeudessa syntynyt poikanen (etenkin käsinkasvatettu) on valmiiksi kesympi ja tottuneempi ihmisiin kuin villi serkkunsa. Lintujen turha ja raaka ryövääminen luonnosta ei palvele kenenkään etuja. Miksi kysyntä ja tarjonta eivät vielä koskaan kohtaa? Joitakin lajeja ei ole saatu lisääntymään vankeudessa, koska jokin tuntematon tekijä puuttuu vielä.

Perusedellytykset lisääntymisen onnistumiselle on terve pariskunta, joille on tarjolla lisääntymiseen sopivat olosuhteet. Mutta vaikka meillä olisikin yksi lintu kumpaakin sukupuolta ja samaa lajia, se ei vielä takaa lisääntymisen onnistumista. Ideaalista olisi, että linnut saisivat itse valita parinsa suuremmasta määrästä ehdokkaita, mutta vankeudessa se ei useinkaan ole mahdollista.

Jos ja kun linnut ovat hyväksyneet uuden kumppaninsa, lisääntymistapahtuman laukaisemiseksi tarvitaan vielä runsaasti eri tekijöitä sekä ympäristössä että linnun elimistössä. Luonnossa määräävät tekijät ovat lähinnä sopivan kumppanin löytäminen, sopivan pesäpaikan saaminen, saalistajien läsnäolo tai puute ja ennen kaikkea lisääntynyt ravinnon määrä, jonka pitäisi riittää kunnes poikaset ovat lentokykyisiä ja voivat tarvittaessa siirtyä perheen mukana kauemmaksi uusille ruokailualueille.

Vankeudessa sen sijaan tärkeimmät tekijät ovat: Onko lintu sukukypsä? Toimiva parisidos? Millainen valosykli laukaisee tämän lajin hormonaaliset muutokset, lisääntyvä tai vähenevä valomäärä? Kosteuden lisääntyminen vaiko sadekauden loppu? Ruokaa on yleensä tarpeeksi, mutta onko sen ravinnearvo tarpeeksi kattava? Lisäravinteet ja vitamiinit? Liian vähän vaiko liikaa?

Ehkä hieman nurinkurista on, että vastaavasti

LIALLINEN muniminen on iso ongelma joillakin lajeilla. Koska jokainen muna kuluttaa sekä energia-, valkuais- että kalkkivarastoja, pitkään jatkuva liallinen muninta on aina erittäin kova rasite emolinnun elimistölle. Ja mikäli ruokinta on lähinnä siemenpohjaista ilman lisäravinteita, kalkkia ja vitamiineja, ongelma on jo valmis. Liiallista munimista saattaa esiintyä kaikilla lajeilla, mutta ehkä eniten nymfillä eli neitokakadulla (Nymphicus hollandicus). Undulaatti, kaijaset (Agapornis spp.) ja eri peipot ovat myös tavallista useammin edustettuina.

Liialliseen munimiseen ei ole yhtäkään helppoa, nopeaa ratkaisua tai lääkitystä, mutta tilanteeseen on puututtava, koska lintu voi munia itsensä hengiltä.

Peruskeinoja muninnan estämiseen on monia:

- Annetaan naaraan munia normaali pesue ja aloittaa hautominen tai korvataan munat keinomunilla. Noin 1-2 viikon kuluttua poistetaan pesä munineen. Tämä saattaa riittää lievissä tapauksissa.
- Parin aiheuttama lisääntymisärsyke eli uroslintu pois, toiseen huoneeseen kuulomatkan ulkopuolelle.
- Ruoan energiamäärän vähentäminen eli lintujen olisi hyvä olla kokonaan tai edes lähes kokonaan pelleteillä. Liian rajun ruokintamuutoksen seurauksena lintu saattaa jopa nääntyä, joten tämä vaatii varovaisuutta.
- Kaikki pesimispaikat ja pesäntekoaineet pois.
- Tärkeää on lyhentää valon määrää alle 10 tuntiin, jopa alle 8 tuntiin, vuorokaudessa useamman viikon ajaksi. Tämän jälkeen valon määrä voidaan usein palauttaa normaalitasolle. Ongelma pysyy poissa 4-6 viikkoa, ja sitten valon määrää voi vähentää uudelleen tarpeen mukaan. Pimeä ei tarkoita vain huppua meluisassa olohuoneessa, jossa perhe on myöhään hereillä. Usein tarvitaan siirto toiseen pimeään ja HILJAISEEN

huoneeseen sekä huppu päälle. Valojaksoa voidaan myös yrittää pidentää.

- Häkin sijaintia ja sisustusta muutetaan määrätyn ajan välein.

Suuren ongelman muodostavat ne linnut, jotka munivat ilman paria tai ne yksilöt, jotka ovat leimautuneet ihmiseen ja ottaneet jonkun perheenjäsenen kumppanikseen. Samaten lintu voi leimautua johonkin muuhun lintuun tai eläimeen, pehmoeläimeen tai jopa huonekaluun.

Käytöstä lintua kohtaan on tällöin muutettava:

- Lintua eirapsuteta alaselän eikä lantion alueelta eikä muualtakaan, jos se kokee sen seksuaalisesti latautuneena hyväilynä.
- Ruokaa ei syötetä omasta suusta! Tämä on erittäin tärkeää!
- Linnulle annetaan uusia virikkeitä ja ehkäpä lisätään ulkoilun ja lentoharjoitusten määrää.

Useimmat käytössä olevat lääkkeet eivät tehoa kovin pitkään tai niiden sivuvaikutukset ovat liian vaarallisia, jotta niiden käyttö olisi oikeutettua. Eri hormoneja voidaan kokeilla, jos mikään muu ei auta, mutta niiden teho on vaihteleva.

Sterilointi eli munasarjojen ja lisääntymistiehyiden poisto on myös mahdollista, mutta kirurgia ei koskaan ole täysin riskitöntä, ja sitä ei linnuille tehdä rutiinisti kuten esimerkiksi kissolle. Jos juuttunut muna joudutaan poistamaan kirurgisesti vatsaontelosta linnun hengen pelastamiseksi, voi sterilaatio olla hyvä tehdä samalla. Jokainen tapaus vaatii kuitenkin

tilannekohtaista harkintaa.

Murintaongelmaisen linnun tunnistaminen kotiolioissa on tärkeä tehdä ajoissa. Munasarjasta ovuloituneen munasolun pitäisi kulkeutua istmuksen kautta infundubulumiin ja siitä eteenpäin kohdun kautta ulos keskimäärin 24 tunnissa. Suurimman osan ajasta muna viettää kohdussa, jossa sen ympärille kertyy valkuainen, ja kuori kalkkeutuu. Jos muna ei kehity tai kalkkeudu normaalisti, se aiheuttaa usein häiriöitä munan kulkeutumisessa tai muna saattaa jäädä jumiin.

Pörhöillä on oltava yksilö, joka istuu jalat leveällä ja ponnistelee ilman näkyvää tulosta on aina epäilyttävä. Samaten äkillisesti turvonnut alavatsa. Ensiapuna sairashäkki ja lämpötilan nosto – usein se auttaa ja muninta onnistuu.

Tapauksesta riippuen joskus voidaan tuntea kovahko massa vatsaa tunnustelemalla, ja mikäli osa munasta näkyy jo kloakasta, alueen reunoille voidaan yrittää limakalvon kostuttamista tai liukastamista esimerkiksi parafiinöljyllä. Munan puhkaiseminen ja tyhjentäminen ei ole suositeltavaa kotiolioissa infektioriskin ja viiltohaavojen takia.

Murintavaikeuksien hoito saattaa välillä olla ongelmallista, mutta hakeutuminen eläinlääkäriin mieluummin ajoissa kuin liian myöhään on tietysti suositeltavaa. Useimmiten röntgenkuvan perusteella pystyy tekemään diagnoosin (jos muna on kalkkeutunut) ja toivottavasti pelastamaan potilaan.

ELL Msc Einar Eriksson

SIJOITUSLINTU KULTAPOSKIAMATSONI KALLE

Teksti ja kuvat Jarmo Tuutti

Hyvin usein tapahtuu niin, että kahden neitokakadun lisäksi alkaa harkita myös isompaa lintua. Itselläni oli ajatuksena hankkia amatsoni tai joko joskus parin vuoden kulltua, mutta kun tuli mahdollisuus ottaa sijoitukseen nuori kultaposkiamatsoni (sijoituspaikoista on aina pulaa), oli se mielenkiintoinen ja hyvä keino saada lisää kokemusta isommista linnuista. Jos yhteiselo sujuisi hyvin, niin mikä etten voisi tarjota sille myös pysyvää kotia. Kerronkin nyt Kallen tarinan alkaen siitä, kun kävin hakemassa sen siihen, kunnes sen uusi pysyvä koti varmistui.

Kallen haku Kokkolasta

Lähdimme matkaan joululoman välipäivinä, joita vietin vanhempieni luona Lahdessa. Tarkoitukseni oli käydä hakemassa Kalle (arviolta noin 3-vuotias kultaposkiamatsoni, sukupuolesta ei tietoa) Kokkolasta. Matkaa kertyi mukavasti ja alkumatka sujuikin hyvin lumipyryn merkeissä. Minua oli jo ennalta varoiteltu siitä, että Kalle olisi hyvin arka, joten tiesin mitä odottaa. Ensimmäinen kontakti lintuun oli se, että kun lähestyin sen häkkiä (joka jostain syystä oli lattialla), Kalle hyppäsi suoraan takaseinään ja alkoi huutaa täysillä kultaposken varoitushuutoa (Mihinkäs ne kuulosuojaimet jäivät...?).

Kun paperit oli allekirjoitettu, olikin vaikeampi tehtävä edessä: Kalle piti saada kuljetuslaatikkoon. Olin aikaisemmin viikolla ostanut kissankuljetuslaatikon, jonka sitten muokkasin linnulle sopivaksi. Ainoa vaihtoehto tässä tilanteessa oli laittaa paksut käsineet käteen ja ottaa lintu kiinni. Tämä kuitenkin onnistui ilman suurempia ongelmia (paitsi että korvat soivat huutamisen jäljiltä). Tosin itselläni syke oli tässä vaiheessa samaa luokkaa kuin kovan spurtin jälkeen.

Päästyämme takaisin Lahteen Kalle pääsi väliaikaiseen häkkiin, kunnes pääsisin takaisin Helsinkiin uudenvuoden jälkeen. Alussa lintu luonnollisesti kyhjähti peloissaan häkin nurkassa ja hyppäsi pinoihin, jos sitä vähänkään lähestyi. Itseäni jännitti se, milloin lintu uskaltaisi syödä. Seuraavana päivänä pystyin kuitenkin rauhoittumaan, sillä palatessani kotiin näin pähkinäkuoria häkin pohjalla. Istuinkin pitkän aikaa häkin vierellä useana päivänä, eikä kestänyt kauaa, kun Kalle jo uskalsi syödä minun ollessani häkin vierellä.

Kalle oli yllättävän hyvässä kunnossa, kun huomioi sen ruokavalion. Höyhenpuvussa ei ollut vikaa, ja muutenkin lintu oli päällisin puolin kunnossa ja pirteä. Ainoa ongelma olivat sen kynnet, jotka olivat aivan liian pitkät.

Perusasiat kuntoon

Uudenvuoden jälkeen pääsimme Kallen kanssa takaisin Helsinkiin, ja oli aika alkaa hiljalleen laittaa linnun ruokavaliota kuntoon. Aikaisemmin Kallen ruokavalio oli koostunut lähes pelkästään maapähkinöistä, joten odotettavissa oli haasteita. Tarkoitukseni oli totuttaa se pikkuhiljaa parempaan ruokaan.

Onneksi urakka osoittautui odotettua helpommaksi. Kalle ei ollut todellakaan nirso, vaan uudet ruoat alkoivat maistua pienen totuttelun jälkeen. Ensin sekoitin maapähkinöitä siemensekoitukseen ja jätin pikkuhiljaa pähkinät pois. Tämän jälkeen sekoitin mukaan terveellisempää siemensekoitusta ja siirryin kokonaan siihen. Viimeisenä askeleena tulivat pelletit, joita Kalle oppi myöskin syömään nopeasti. Tällä hetkellä pelletit ja hyvälaatuinen siemensekoitus ovatkin ruokavalion pohja.

Myös tuoreruoka alkoi maistua pikkuhiljaa. Aluksi laitoin suikaleiksi leikattua porkkanaa roikkumaan katosta, jolloin Kalle tuli uteliaana kokeilemaan, mitä se oli, ja papukaijan tapaan tietenkin nokalla. Porkkana alkoi maistua myös ruokana, ei pelkästään leluna. Tällä tavalla totuttiin syömään myös muita tuoreita, kuten paprikaa sekä omenaa. Tuoreruoat siirtyivät

kippon sen jälkeen, kun Kalle oli päättänyt tuhota hedelmätikun, mutta hyvin ne maistuvat sieltäkin. Seuraavana vaiheena olivat sitten idut.

Tottuminen uuteen ympäristöön

Aluksi Kalle joutui olemaan häkissään melkein kaksi viikkoa. Toisaalta tämä voi tuntua pitkältä ajalta, mutta se oli joutunut edellisessä kodissaan olemaan häkissä muutaman kauden putkeen, joten oli tärkeämpää antaa sen oppia, että häkki on turvallinen paikka ja koti. Muuten se ei ehkä olisikaan suostunut palaamaan sinne vapaaehtoisesti, ja koska lintu ei ollut millään tavalla käsiteltävissä, sen olisi joutunut ottamaan kiinni väkisin. Tämä olisi ollut paha kolaus sen luottamuksen saamisen

kannalta sekä myös liian stressaavaa linnulle.

Kun ensimmäistä kertaa jätin häkin oven auki, Kalle tulikin suhteellisen nopeasti häkistä ulos tutustumaan häkin päälliseen. Myöhemmin illalla se myös meni kiltisti takaisin ja onkin tähän saakka aina palannut vapaaehtoisesti häkkiin jossain vaiheessa iltaa, ainakin juomaan. Pienen totuttelun jälkeen Kallen alue laajeni käsittämään oman häkin päällisen lisäksi myös neitojen häkin katon. Myöhemmin kesän alussa Kalle sai myös uuden kiipeilypuun, joka pienen totuttelun jälkeen otettiin käyttöön.

Vähän myöhemmin uskalsin myös kokeilla antaa kaikkien lintujen olla vapaana samaan aikaan. Yhteiselo alkoikin sujua hyvin heti alusta, ja linnut ovat viettäneet pitkiä aikoja neitojen häkin päällä sulassa sovussa (mutta tietenkin tarkasti valvottuna). Yhteiselon sujuminen olikin yksi suurimmista kysymyksistä liittyen siihen, voisiko Kalle jäädä pysyvästi luokseni.

Luottamuksen saaminen

Heti alusta kävi selväksi, että Kallen luottamuksen saaminen olisi vaikein osuus. Sitä ei ollut käsitelty mitenkään pariin vuoteen ja se pelkäsi ihmistä. Toisaalta tämä tapaus toimisi varmasti malliesimerkkinä siitä, miten linnun luottamus ansaitaan sen omilla ehdoilla. Lintua ei tule pakottaa mihinkään, vaan antaa luottamuksen kasvaa sen ansiosta, että lintu oppii, ettei mitään pelättävää ole.

Alkuun riitti pelkästään se, että vieläkin aikaa riittävän lähellä sen häkkiä (joka ei ole vaikeaa 24 neliömetrin yksiossa). Kuljin myös usein sen ohi keittiöön, joten Kalle oppi äkkiä, ettei sen tarvitse pelätä minua kävellessäni häkin ohi.

Linnun kesyttämässä palkitsevinta on se, että huomaa linnun uskaltavan tehdä jotain, mitä se ei aikaisemmin ole tehnyt. Pieneltä tuntuvat asiat ovat itselle suuria asioita. Pikkuhiljaa huomasi, ettei Kalle enää arstellut minua niin

paljon kuin aikaisemmin. Hetken päästä se ei enää perääntynytäkään häkkinsä päällä, kun kuljin häkin ohi. Yksi suuri askel oli se, että Kalle suostui ottamaan pähkinän kädestäni. Ensin häkin pintojen läpi ja myöhemmin (tosin pitkän harkinnan jälkeen) myös häkin ulkopuolella. Tässäkin olen huomannut kehittymisen selvästi: tällä hetkellä Kalle ei enää pakita ollenkaan, kun lykkään sen eteen käden, jolla on pähkinä, vaan ottaa pähkinän suoraan.

Pysyvä koti varmistuu

Alusta alkaen kaikki Kallen kanssa sujui todella hyvin. Erityisen tyytyväinen olin siihen, miten hyvin se tuli toimeen neitokakadujen kanssa. Lajikin oli sopiva minulle, sillä kultaposkea pidetään yleisesti yhtenä helpoimmista amatsonilajeista. Tämän perusteella minun ei tarvinnutkaan enää harkita pidempään pysyvän kodin antamista Kallelle, ja sovimmekin yhdistyksen kanssa toukokuun aikana, että ostan Kallen itselleni.

Tällä hetkellä työtä riittää vielä. Kalle ei ole kesyntyneet, mutta luottamus kasvaa pikkuhiljaa. Lintu on vielä nuori, ja edessä on monia vuosia, joten mitään kiirettä ei tämän suhteen ole. Pikkuhiljaa huomaa, miten Kallella riittää rohkeutta tehdä uusia asioita, ja tämä on erittäin palkitsevaa myös omistajan kannalta.

Sijoitusrinki

Yhdistyksen sijoitusringin tavoitteena on estää isojen papukaijojen joutumista kiertolaisiksi. Yhdistys ottaa vastaan tai ostaa myynnissä olevia lintuja ja etsii niille mahdollisimman hyvän ja pitkäaikaisen uuden kodin HESYN periaatteita noudattaen. Uusi koti käydään tarkastamassa, ja kauppakirjat tehdään siten, että ongelmatapauksissa lintu luovutetaan takaisin yhdistykselle. Näin estetään linnun sattumanvarainen myynti eteenpäin. Koska uuden kodin löytäminen ei aina käy käden käänteessä, lintu voidaan siirtää väliaikaisesti sijoituskotiin, jossa se saa asiantuntevan huolenpidon kunnes pysyvä koti löytyy.

Haluatko auttaa tarjoamalla sijoituskodin tai kenties pysyvän kodin sijoituslinnulle? Vai onko elämäntilanteesi muuttunut siten, ettei pysty enää huolehtimaan linnustasi? Sijoitusrinkiin voi ottaa yhteyttä sähköpostilla (sijoitusrinki@papakaijat.net) tai puhelimitse (040 5513972).

Suomen laajin lintutarvikevalikoima!

Tule käymään tai tilaa nettikaupastamme!

Huom! Liike muuttaa uusiin tiloihin joulukuussa!

Seuraile nettisivujamme...

Suihkuorret saapuneet!

Uusia temppuleluja!

Upeat Papukaijavilla häkit

www.elainkeskus.net

Espoon Eläinkeskus Oy, Sokerilinnantie 4, Leppävaara, 02600 Espoo, Puh. 09 571 31 820

Faunatar

Lemmikkieläinliike Faunatar on vuodesta 1980 alkaen toiminut, alansa johtava Lemmikkieläinliike-ketju Suomessa. Liikkeidemme valikoimiin kuuluvat koirien, kissojen ja muiden lemmikkieläinten ruokien ja tarvikkeiden lisäksi myös akvaariot kaloiheen ja kasveineen, sekä pieneläimet kuten jyräjät, kanit, linnut ja terraarioeläimet.

Liity Faunattaren
KANTA-ASIAKKAAKSI
Lisätietoja myymälöistämme sekä:
www.faunatar.fi

Faunatar

Espoo:	
Iso Omena	(09) 452 3858
Sello	(09) 853 1994
Helsinki:	
Arabia	(09) 272 2960
Itäkeskus	(09) 323 5471
Hämeenlinna	(03) 616 5511
Jyväskylä	(014) 211 021
Järvenpää	(09) 271 1755
Kotka	(05) 260 6010
Kouvola	(05) 535 4370
Lahti	(03) 781 1001
Lappeenranta	(05) 416 2947
Lempäälä, Ideapark	(03) 367 6166
Nokia	(03) 389 1500
Lohja	(019) 324 511
Pirkkala	(03) 263 3606
Raisio	(02) 332 3550
Riihimäki	(019) 735 787
Seinäjoki	(06) 423 3466
Tampere, Turtola	(044) 5849617
Vantaa:	
Jumbo	(09) 344 3900
Myyrmäki	(09) 504 3616

**Ammattitaitoa
eläinten ehdoilla**

Lemmikkilinnut Kaijuli ry:n
jäsenille kaikista myymälöistämme

-10%

lintujen ruoista ja tarvikkeista

Valikoimamme eri myymälöissä
vaihtelevat jonkin verran

KIRJASTO Lemmikkilinnut Kaijuli ry

Yhdistyksen kirjasto toimii tällä hetkellä Oulusta käsin. Jäsenet voivat lainata kirjoja postitse, yhdistys maksaa postimaksun lähettäessään kirjan lainaajalle, lainaaja puolestaan palauttaessaan kirjan. Muita kuluja jäsenille ei lainaamisesta tule.

Lainaaminen edellyttää rekisteröitymistä kirjaston käyttäjäksi joko yhdistyksen kotisivulta löytyvän lomakkeen tai sähköpostin (kirjasto@papukaijat.net) avulla. Rekisteröityminen onnistuu myös puhelimitse numerosta 044-297 3534 (kirjastovastaava Jenni Mehtonen).

Materiaalia on vuosien varrella kertynyt jo runsaasti, aineistotietokanta löytyy varaus- ja lainaustietoineen kokonaisuudessaan osoitteesta www.papukaijat.net/kirjasto. Kirjastosta löytyy muun muassa seuraavat:

Positiivisen koulutuksen perusteet selkeästi opettava Barbara Heidenreichin "Good Bird!" sekä saman kirjoittajan ongelmakäytöksen korjaamiseen pureutuva "The Parrot Problem Solver".

DVD- ja videoelokuvia, kuten "Siivekas muutto" ja "Pingviinien matka".

WPT:n jäsenlehti PsittaScenen kaikki numerot vuoden 2005 syksystä alkaen.

Kymmeniä BirdTalk-lehden numeroita.

Suomalaiset: "Pienlemmikkien virikeopas" (Helena Telkanranta) ja "Kanat - Suomen rodut" (Merja-Liisa Leppänen-Porttila).

Suomeksi käännettyjäkin löytyy muutama: Annette Wolterin "Papukaijat" ja Otto von Frischin "Kanarialinnut".

Lajikohtaisia teoksia:

- "All about breeding budgerigars" (Mervin F. Roberts)
- "Doves" (Matthew M. Vriends)
- "Cockatoos ...getting started" (John Coborn)
- "African Grey Parrots" (Maggie Wright)
- "Encyclopedia of Amazon Parrots" (Klaus Bosch, Ursula Wedde) ja "Amazon Parrots" (Rosemary Low)

Kirjaston toimintaan voi osallistua myös esittämällä toiveita uusista hankinnoista ja lahjoittamalla nurkissa pyörivät, moneen kertaan luetut lintukirjat ja -lehdet kirjaston käyttöön ja sitä kautta kaikkien yhdistyksen jäsenten saataville.

kirjasto@papukaijat.net
www.papukaijat.net/kirjasto

KAIJULIKAUPPA

Kaijulien omasta kaupasta lintuharrastaja löytää laajan valikoiman lintuaiheista tavaraa:

- Tyylikästä Kaijulivaatetusta ympärivuotiseen käyttöön erilaisista T-paidoista aina lämpimiin fleecihin ja huppareihin
- Lippiksiä ja pipoja edustavaa asukokonaisuutta täydentämään
- Pehmeitä kylpypyyhkeitä kahdessa koossa
- Lelupalikkapaketteja kaikenkokoisille linnuille käytettyjen lelujen korjailuun ja uusien askarteluun
- Pesäpönttöjä ja renkaita pesittäjille
- Lintukortteja postiteltavaksi ja seinäkalenteri pitämään asiat järjestyksessä
- Upeita ja yksilöllisiä käsintehtyjä helmilintuja eri lajisina

Uutuutena tulossa nyt myös puuhakirja perheen pienimmille lintufaneille!

www.papukaijat.net
kauppa@papukaijat.net

040 507 3446 - Ansu
044 058 4501 - Maarit

IDUILLA TERVEEMPIÄ LINTUJA

Carolyn Swicegood
Käännös: Johanna Lahtinen
Kuvat: Sabine Fehrmann

PARANTAVAA RAVINTOA KOTIKEITTIÖSTÄ

idättämistä uudelleen. Idut ovat yhtä turvallisia kuin mikä tahansa muu tuore ruoka. Jos kuitenkin haluat varmistua niiden turvallisuudesta, on olemassa luonnon säilöntäaineita, jotka alentavat itujen saastumisen riskiä. Seuraavassa on yksityiskohtaista tietoa idättämisestä.

Itujen lääkinällinen arvo

Parasta ravintoa papukaijoille, joilla on akuutteja tai kroonisia terveysongelmia, on sellainen ruoka, jonka sulattamiseen tarvitaan vain vähän tai ei lainkaan energiaa. Itujen sisältämän elämänenergian arvellaan tukevan ja piristävän sekä ihmisten että lintujen elimistön puolustusjärjestelmää. Idut ovat elimistölle korkealaatuista polttoainetta. Ne eivät ainoastaan sisällä monia hivenaineita, vitamiineja ja entsyymejä, joita tarvitaan kudosten korjaamiseen, vaan tämä "esisulatettu ruoka" vapauttaa elimistön ruoansulatukseen käyttämiä voimavaroja vauhdittamaan aineenvaihduntaa ja tehostamaan immuunijärjestelmän toimintaa.

Jo viisi tuhatta vuotta sitten kiinalainen aateli arvosti ituja niiden parantavan ja nuorentavan vaikutuksen vuoksi. Nykyään olemme yhä tietoisempia kokonaisten tuoreiden ja puhtaiden ruoka-aineiden syömisen hyödyllisyydestä. Suurin osa ruoan vähittäiskauppiasta on hyväksynyt elävän luomuruoan trendin. Tämä on hyvä uutinen meille kaikille, mutta erityisesti lemmikilintujen omistajille, jotka voivat nyt ostaa kaupasta valmiiksi kasvatettuja tuoreversoja. Monissa supermarketeissa on tarjolla valikoima ituja, mm. mungpapuja, sinimailasen eli alfa-alfan ituja ja itusekoitusta, jossa on esimerkiksi retiisin, apilan ja herneiden ituja.

Markkinoiden uusin valmisitu on parsakaali. Johns Hopkins School of Medicinen äskettäin

tekemä tutkimus osoitti, että "suuri määrä induktoreja, jotka tehostavat karsinogeneeneilta suojaavien entsyymien toimintaa, voidaan lisätä ruokavalioon pienillä määrillä nuoria ristikkukaiskasvien ituja. Kolme päivää vanhat parsakaalin idut sisältävät yhtä paljon entsyymi-induktoreja kuin kymmenen-sata kertaa suurempi määrä kypsää vihanneksia". Papukaija ei helposti syö parsakaalia tai muuta ristikkukaiskasvia sellaista määrää, että saavutettaisiin sama terveydellinen hyöty, jonka saa pienestä määrästä parsakaalin ituja. Monet papukaijat myös pitävät näiden pienten mutta tehokkaiden syöpä-ehkäisevien kasvien mausta. Saadaksemme iduista irti parhaan mahdollisen hyödyn meidän on tietenkin kasvatettava niitä itse. Emme voi olla varmoja siitä, kuinka kauan markettien idut ovat olleet myynnissä. Joskus mungpavut on käsitelty homeenestoaineella, jota sekä ihmisten että lintujen on parasta välttää. Monet linnunomistajat, jotka käyttävät valmiiksi kasvatettuja ituja, huuhtelevat ne sitruspohjaisella antibakteerisella liuoksella ennen kuin antavat niitä linnuille.

Lisää terveyttä

Olen kuullut monia tarinoita linnuista, joiden terveydentila on parantunut merkittävästi sen jälkeen, kun niiden ruokavalioon on lisätty ituja. Donalee Hatfield kertoo: "Olen antanut linnuilleni ituja noin kahden vuoden ajan. Käytän kahta eri tuottajan sekoitusta, jotka sekoitan vielä keskenään. Teen niin, koska haluan tarjota linnuilleni niin monia erilaisia ituja kuin mahdollista. Olen kuullut joidenkin linnunomistajien sanovan, etteivät heidän lintunsa pidä iduista, mutta itse en ole vielä törmännyt lintuun, joka ei olisi alkanut syödä niitä parissa päivässä. Ne ovat lintujeni lempiruokaa. Pidän niistä myös siksi, että niitä on hyvin helppo valmistaa ja ne ovat elävää ravintoa, toisin kuin kaikki muu, jolla ruokimme

Ainoa ruoka-aine, joka täyttää nämä mahdottomilta tuntuvat vaatimukset, on idut. Itäminen on kasvin kehityksessä huippunopean kasvun aikaa. Itävää siementä on sanottu "supertehokkaaksi kemialliseksi vitamiinitehtaaksi", koska se tuottaa antioksidantteja ja lehtivihreää ja muuttaa kivennäis- ja hivenaineita sellaiseen muotoon, jossa elimistö pystyy käyttämään

ne paremmin hyväkseen. Itäessään siemen hyödyntää kaiken ravinnon ja entsyymit, jotka ovat varastoituneet siemeneen uuden kasvin kehittymistä varten. Proteiini, hiilihydraatit ja rasvat hajoavat ja niistä vapautuu aminohappoja, yksinkertaisia sokereita ja vesiliukoisia yhdisteitä. Välttämättömät kivennäisaineet, kuten kalsium ja magnesium, ovat iduissa jo osittain sulaneessa muodossa, minkä vuoksi ne imeytyvät paremmin.

Jos olet jättänyt idätetyt siemenet, jyvät ja palkokasvit pois lintusi ruokavaliosta, koska olet kuullut varoituksia vaarallisista sienistä ja bakteereista, on syytä tarkastella

lintujamme. Sen jälkeen, kun aloin syöttää linnuilleni ituja, huomasin kaikissa linnuissani muutoksen parempaan. Niillä oli jo ennestään hyvä ruokavalio (pellettejä, vihanneksia, hedelmiä jne.), mutta nyt ne näyttävät saaneen hohdetta höyheniinsä."

Alun perin minut johdatti itujen pariin neitokakaduni Hopper. Sain sen erästä eläinkaupasta, koska sen jalat olivat epämuodostuneet ja se oli hyvin sairas. Sille oli annettu useita antibioottikuureja yli puolen vuoden ajan. Vaikka antibioottikuuri oli juuri loppunut, se ei silti näyttänyt voivan hyvin. Useimmat, eläinlääkärit mukaan lukien, olivat sitä mieltä, että Hopper ei eläisi kauan. Silloin olin kuitenkin jo kiintynyt lintuun ja olin päättänyt löytää keinon auttaa sitä. Ensimmäiseksi kokelin ituja. Huomasin linnun aktiivisuustason nousevan muutamassa päivässä. Se yksinkertaisesti vaikutti pirteämmältä. Olin kuntouttanut Hopperin jalkoja niiden liikkeiden parantamiseksi, mutta se ei ollut juurikaan auttanut. Lintu ei liikkunut lainkaan hyvin. Noin kuuden viikon kuluttua se alkoi kävellä paremmin. Pian tämän jälkeen se kykeni ensimmäistä kertaa elämässään nostamaan jalkaansa rapsuttaakseen päätään! Hopper on nyt kolmevuotias. Se on niin terve ja iloinen kuin lintu voi olla. Se ei edelleenkään kykene istumaan oksalla, mutta ei ole syytä säälillä sitä sen vuoksi. Sillä ei ole aavistustakaan, että se on jotenkin vajavainen. Se on erittäin hemmoteltu ja rakastettu. Se piristää jokaista päivämme monilla sanoillaan ja äänillään. Päivästä puuttuu jotakin ilman suloisen Hopperini iloista "Tässä vasta hyvä lintu"-lausahdusta.

Ensimmäiset idätyskokeilut

Papukaijan omistaja Suzi Pilat kertoo: "Siniotsa-amatsonini LJ syö luonnonmukaisesti kasvatettuja hedelmiä ja vihanneksia. Koska se on ollut minulla vain kymmenen kuukautta ja koska minulla ei ole koskaan aikaisemmin ollut papukaijaa, perehdyin niihin nopeasti lukemalla. Kun luin erästä kirjaa amazonseista, sain tietää, että ne pitävät iduista ja että luonnossa ne etsivät tällaista ravintoa. Menin siis paikalliseen luontaistuotekauppaan ja ostin muutamia eri lajeja. LJ piti eniten

papusekoituksesta, jossa oli hemeitä, linssejä ja adsukipapuja. Idut ovat vain noin puolen sentin pituisia. Myöhemmin kokeilin auringonkukan ituja, ja LJ todella piti myös niistä. Luin, ettei itujen tarvitse olla pitkiä, koska ravitsemukselliset hyödyt alkavat vaikuttaa heti, kun siemenet alkavat itää. Huomasin myös, että LJ nipsaisi idun poikki ja kävi käsiksi siemenen sisukseen. Kun näin, miten paljon se piti idätetyistä siemenistä ja koska tiesin, miten terveellisiä ne ovat, päätin ostaa idätyslaitteen. Ostin halvan mallin. Idätettävät siemenet ja pavut ovat myös hyvin halpoja ja ne ovat todellinen ilo amatsonilleni. Ostin testattavaksi useita erilaisia idätettäviä siemeniä. LJ piti mm. hirssistä ja ohrasta. Sen suosikki on kuitenkin auringonkukka. Annan sille ituja joka päivä, yleensä aamiaiseksi tuoreiden hedelmien ja porkkanoiden kanssa. Joskus annan myös lintuleipää tai mysliä, mutta aina se syö idut ensin!"

Ryhdy toimeen

Älä anna ristiriitaisten idätysohjeiden häiritä. Todellisuudessa siemen itää hyvin vähällä vaivalla. Ei ole väliä, käytätkö idätyspurkkia, harsokantista lasipurkkia, idätyslaatikkoa, lävikköä, verkkopussia tai erityistä automaattista idätyslaitetta. Monet käyttävät mieluummin lasia tai ruostumatonta terästä kuin muoviasiaa, mutta minulla ei koskaan ole ollut ongelmia muovilävikön kanssa. Liotus- ja idätysaikojen pituudet eivät myöskään ole turhan tärkeitä. Itusato voidaan korjata yhden–viiden päivän sisällä siitä, kun ensimmäinen pikkuruinen häntä pistää esiin siemenen päästä. Linnun näkökulmasta ne ovat parhaita kerättäviksi ja syötäviksi heti, kun itu on näkyvässä. Silloin siementen ravintoarvo on korkeimmillaan. Viidennen kasvupäivän jälkeen itujen entsyymitaso laskee.

Näin pääset alkuun

Haluat ehkä varmistua siitä, että lintusi todella pitävät iduista ennen kuin aloitat. Huuhtelee siinä tapauksessa ennen nukkumaan menoa lintusi tavallisia siemeniä lävikössä ja laita ne sitten astiaan likoamaan puhtaaseen veteen yön ajaksi. Veden pitäisi ulottua useita senttejä

siementen yläpuolelle. Aamuun mennessä siemenet ovat imeneet itseensä veden ja turvonneet niin, että niiden kosteuspitoisuus on yhtä suuri kuin tuoreissa siemenissä. Huuhtelee siemenet, valuta ne kuiviksi ja ripottele lintusi tuoreuoan päälle. Useimmat linnut pitävät liotetuista siemenistä.

Kun olet valmis aloittamaan idätyskokeilusi, aloita auringonkukansiemenillä, mungpavuilla, linsseillä ja vehnänjyvillä. Osta siemenet luontaistuotekaupasta ja noudata seuraavia helppoja ohjeita ja idätä siemenet joko lävikössä, matalassa laatikossa tai lasipurkissa, jonka suulle kiinnitetään kuminauhalla pala harsoa. Voit idättää jokaista lajia omassa astiassaan ja samalla perehtyä kunkin lajin itämisaikaan, tai voit idättää kaikkia lajeja samassa astiassa.

- VALITSE siemeniä, jotka ovat kasvaneet luonnonmukaisesti tai joita ei ole käsitelty haitallisilla kemikaaleilla.
- MITTAA puolikas kahvikupillinen kuorellisia auringonkukansiemeniä, mungpapuja, linssejä ja vehnänjyviä. Mittaaminen käy tarpeettomaksi, kun idättäminen tulee sinulle tutummaksi.
- TUTKI siemenet ja poista vahingoittuneet tai rikkoutuneet siemenet, jotka eivät idä ja voivat siksi pilata ruoan.
- HUUHTELE siemeniä kunnes huuhteluvesi on kirkasta.
- LIOTA siemeniä yön yli puhtaassa vedessä (ja antibakteerisessa liuoksessa, jos haluat). Vedenpinnan tulee ulottua reilusti siementen yläpuolelle, jotta siemenet saavat turvota. Voit käyttää ravinteikkaan liotusveden huonekasvien kasteluun.
- HUUHTELE siemenet hyvin aamulla.
- LEVITÄ siemenet lävikköön, lasipurkkiin tai laatikkoon ja aseta astia pimeään paikkaan, jossa on hyvä ilmanvaihto.
- HUUHTELE siemenet hyvin useita kertoja päivässä.
- KERÄÄ siemenet talteen, kun pikkuiset idun alut tulevat näkyviin, yleensä päivän tai kahden kuluttua.
- VALUTA siemenet kuiviksi ennen kuin

tarjoat niitä linnullesi. Kuivat siemenet jatkavat kasvamistaan päivän aikana lintusi ruokakupissa eivätkä pilaannu, kuten märät tai keitetyt ruoat usein tekevät.

Idut tarvitsevat kosteutta, oikean lämpötilan ja hyvän ilmanvaihdon. Kun siemenet kasvavat, niistä vapautuu hiilidioksidia ja muita kaasuja sekä eritettä, joka pitää poistaa huuhtelemalla. Jos siemenet joskus haisevat epämiellyttävältä tai näyttävät homeisilta, heitä ne pois, puhdista idätysvälineet huolellisesti ja aloita alusta. Älä koskaan syötä linnullesi kyseenalaisia tai pilaantuneita ituja. Idut tuoksuvat maanläheisiltä, eivät epämiellyttäviltä. Tähteeksi jääneet idut säilyvät jääkaapissa

useita päiviä. Huuhtelee ja valuta ne hyvin ennen tarjoamista.

Vinkkejä eri kasvilajien idättämiseen

Useimpia siemeniä, jyviä ja palkokasveja voidaan liottaa yön yli, mutta joillekin riittää lyhyempi aika, kuten seuraavasta käy ilmi:

- **Amarantti:** Liota vain 2–4 tuntia. Hyvin pienet siemenet huuhtoutuvat siivilän läpi. Vuoraa siivilä puuvillakankaalla tai paperipyyhkeellä, jotta siemenet pysyvät siivilässä. Idut voivat maistua kitkeriltä.
- **Ohra:** Käytä vain kuorimatonta ohraa. Kokonaiset kuoritut ohranjyvät ja ohrasuurimot eivät idä. Kuori on kova, mutta papukaijat eivät siitä välitä.
- **Tattari:** Liota vain puoli tuntia. Käytä raakaa tattaria, joka on valkoista, vihreää tai vaaleanruskeaa. Paahdettu tattari, joka ei idä, on väriltään keskiruskeaa.
- **Rehumaissi:** Liota 12–18 tuntia. Jyvä on hyvin kova ja itää hitaasti, mutta se on useimpien papukaijojen suosikki.
- **Paukkumaissi:** Liota 12–18 tuntia. Paukkumaissin idut ovat hyvin makeita. Paukkumaissia ei tarvitse huuhdella yhtä usein kuin rehumaissia.
- **Hirssi:** Kuorimaton hirssi itää kaikkein parhaiten.
- **Kaura:** Käytä kuorimatonta kauraa. Niin kutsutut kauraryynit eli kokonaiset kuoritut kauranjyvät eivät idä.
- **Riisi:** Vain tumma, käsittelemätön riisi itää.
- **Ruis:** Jos jyvät homehtuvat, heitä ne heti pois (torajyvä mahdollinen)
- **Ruisvehnä:** Rukiin ja vehnän risteytys.
- **Vehnä, myös kamut-vehnä ja speltti:** Kova syysvehnä on parempaa kuin pehmeä kevätvehnä.
- **Mantelit:** Liota 8–12 tuntia. Käytä vain kaltaamattomia manteleita. Idätys- ja säilytysaika ei saisi ylittää kahta vuorokautta tai idut saattavat pilaantua. Useimmat mantelit eivät varsinaisesti idä, vaan ainoastaan turpoavat. Manteli on yksi maistuvimmista liotetuista siemenistä, erityisesti avoparikajiat pitävät niistä.
- **Keräkaali ja lehtikaali:** Hyvin vahvanmakuisia ituja. Voidaan kasvattaa myös vihanneksiksi.
- **Sarviapila:** Hieman kitkerän makuinen, mutta edistää ruoansulatusta ja on hyväksi maksalle, helpottaa limaneritystä.
- **Kasvilimaa muodostavat siemenet, kuten pellava, psyllium ja chia:** Liota 2–4 tuntia. Voidaan idättää yksinään, mutta vaatii erityisen savilautasen. Useimpien ihmisten mielestä idut eivät ole kovin houkuttelevia, mutta linnut nauttivat niistä.
- **Sinappi:** Saatavana mustia, ruskeita ja keltaisia siemeniä. Ruskeat siemenet ovat kovempia ja vaikeampia käsitellä sekoituksissa, keltaiset ja mustat siemenet ovat suositeltavia sekoituksiin. Idut voidaan kasvattaa myös kasviksi asti.
- **Teff:** Liota 4 tuntia. Teff on pikkuinen ruskea jyvä, jota yleensä saa luontaistuotekaupoista. Jos ei, pyydä kauppaan tilaamaan niitä kokonaisina jyvinä. Teff kehittää pienen makean idun, jota papukaijat rakastavat.
- **Kurpitsa:** Kurpitsan varsinainen itäminen (juuren kehittyminen) on melko harvinaista. Bakteerien aiheuttama pilaantuminen sekä härskiintyminen voivat aiheuttaa ongelmia yrittäessäsi idättää siemeniä. Parasta on syöttää siemenet heti liottamisen jälkeen.
- **Retiisi:** Hyvin väkevä maku, mutta papukaijat pitävät siitä paljon.
- **Seesami:** Liota 2–4 tuntia. Siementen tulee olla kuorimattomia, jotta ne itävät. Idut ovat herkullisia aluksi, mutta jatkavat kasvamistaan jääkaapissa ja alkavat muuttua kitkeriksi jo toisena päivänä.
- **Auringonkukka:** Käytä kuorittuja tai kuorellisia, mustia tai harmaaraidallisia siemeniä. Siemenissä on maanläheinen tuoksu ja linnut pitävät niistä.
- **Kinoa eli kvinoa:** Liota 2–4 tuntia. Itää hyvin nopeasti. Saatavilla on mustaa ja valkoista kvinoaa. Kvinoasta on tullut suosittu idätyskasvi monien linnunomistajien keskuudessa. Alan Lipsig sanoo kvinoasta: "Teen idätysvalmistelut yleensä ennen kuin menen nukkumaan. Mittaan astiaan 1/3 jyviä ja 2/3 vettä. Siihen mennessä kun herään, vesi on kadonnut ja astia on täynnä "karvoja"

(uusia ituja). Kun syötän niitä linnuilleni, sekoitan idätetyt siemenet pilkottuun tuoreruokaan ja jaan ituja jokaiseen kulhoon pinnalle. Lintuni näyttävät pitävän sekoituksestani, mutta ne ovat tottuneet tuoreruokaan siitä lähtien, kun ne ovat alkaneet syödä itse."

Palkokasvit

- **Adsukipavut:** helpoimpia idätettäviä kaikista pavuista.
- **Alfa-alfa ja apila:** Käytä puuvillakangasta, pinottuja laatikoita, purkkia tai lävikköä ja paperipyyhkeitä pitääksesi pikkuruiset siemenet astiassa. Liota 2–4 tuntia. Alfa-alfa ja apila kasvatetaan yleisimmin versoiksi.
- **Kikherne eli kahviherne:** Idätä kerrallaan vain yhden päivän tarpeiksi, sillä idut pilaantuvat helposti. Monet linnut pitävät enemmän mungpavuista, mutta useimmat avoparikajiat suosivat ehdottomasti kikherneitä.
- **Linssit:** Saatavana on ruskeita, vihreitä ja punaisia linsejä. Ruskeita ja vihreitä linsejä on saatavilla erikokoisina, pienemmät yleensä itävät nopeammin. Punaiset linssit myydään yleensä halkaistuina, ja idättämiseen tarvitaan kokonaisia linsejä. Linseissä on mausteinen maku, ja yleensä papukaijat nauttivat niistä.
- **Mung-pavut:** Monien papukaijojen ja ihmisten suosikki-itu.

HUOMAA: Monet ovat syöttäneet kaikkia papuja idätettyinä ilman ongelmia. Kuitenkin suuret raat'at pavut, kuten mustapapu, härkäpapu, kidneypapu, limanpapu, valkopapu, pintopapu ja soijapapu voivat aiheuttaa myrkytysoireita ja ruoansulatusvaikeuksia ihmisille ja ehkä myös linnuille. Lukuun ottamatta soijapapua (syömäkelpoinen raakana, jos se on kasvanut tarpeeksi), nämä pavut tulisi kiehua, että niistä tulisi helposti sulavia, eikä niitä suositella idätykseen. Soijan iduissa on kuitenkin runsaasti isoflavoneja, SOD:tä (superoksididismutaasi),

joka on hyvin voimakas ja tärkeä välttämättömiä rasvahappoja ja lesitiiniä sisältävä antioksidantti.

Turvallisuus

Kun itujen käsittelyssä otetaan huomioon samat turvallisuus- ja hygienianäkökohdat kuin normaalissa ruoanvalmistuksessa, ei ole vaaraa sienikasvustoista. Jos sienet silti huolestuttavat sinua, voit käyttää greipinsiemen uutetta (Citricidal, Nutribiotic tai Agrisept) estämään sienten kasvua. Sekoita ruokalusikallinen greipinsiemen uutetta n. neljään litraan vettä ja liota siemenet ja pavut tässä liuoksessa ennen idättämistä. Huuhtelee valmiit idut liottamalla niitä hetki liuoksessa ja valuta.

Versottaminen

Versottamalla voi kasvattaa auringonkukan "taimia", tattarin versoja, tuoreita herneen versoja tai vehnän ja ohran oraita. Nämä kasvit tuovat hyvää vaihtelua ja monipuolisuutta markettien tavalliseen versovalikoimaan. Joskus niitä saa luontaistuotekaupoista valmiiksi kasvatettuina. Tässä on helpot ohjeet ravitsevien versojen kasvattamiseen pienessä tilassa:

Käytä versottamiseen matalareunaista laakeaa astiaa, jonka pohjassa on vedenpoistoreiät. Levitä astian pohjalle myrkytöntä ja kemikaaliton ruukkumultaa ohut kerros, jonka paksuus on noin 2/3 astian korkeudesta. Liota vehnäniiviä kahdeksan tuntia ja herneitä, tattaria sekä auringonkukansiemeniä 12–18 tuntia ja ripotele ne mullan pinnalle. Kastele multa hyvin ja peitä astia muovilla, mutta jätä yksi sivu avoimeksi ilmanvaihtoa varten. Kastele päivittäin sumuttamalla. Poista muovi kolmen päivän kuluttua astian päältä ja sijoita astia aurinkoiseen paikkaan puolivarjoon tai kirkaaseen lampun valoon viiden–kahdeksan päivän ajaksi. Kasvit kasvavat n. 12–15 cm:n korkuisiksi. Pidä multa kosteana ja leikkaa tarvittaessa nuorien ja hentojen kasvien latvoja, jotta ne vahvistuisivat.

Auringonkukan, tattarin, herneen, vehnän ja ohran ohella myös kaura, ruis, kamut-vehnä, speltti, ruisvehnä, lehtikaali, sokeriherne,

kerökaali, fenkoli, sinappi ja amarantti soveltuvat versottamiseen. Kuten tavallinen idätys, myös versotus onnistuu sisällä varsin pienessä tilassa. Idätykseen tarvitaan vain muutama hylly ja riittävästi valoa. Kasveja voidaan idättää vuorotellen ja tarjota näin linnuille erilaisia, niiden luonnolliseen ruokavalioon kuuluvia aineksia, jotka usein unohtuvat häkki lintujen ruokinnasta – nimittäin tuoreet idut!

Ei tekosyitä

Riippumatta siitä, syötämmekö perinteisellä tavalla idätettyjä siemeniä vai mullassa kasvatettuja versoja, lintumme voivat joka tapauksessa paremmin. Niiden höyhenpeite on kiiltävämpi, silmät ovat kirkaammat, linnut ovat aktiivisempia ja pesimistulokset paranevat. Ei ole epäilystäkään siitä, etteivätkö terveemmät linnut pesi menestyksekkäämmin. Hedelmät ja vihannekset ovat tietenkin tärkeä osa papukaijien ruokavaliota, mutta niiden ravintoarvo alkaa laskea heti sadonkorjuun jälkeen. Ennen kuin ne pääsevät ruokakauppojemme hyllyille, ne ovat matkanneet jopa puolen maapallon halki, ja siksi niiden tuoreus ja ravintoarvo ovat kyseenalaisia. Idut sen sijaan jatkavat kasvamistaan ja säilyttävät ravintoarvonsa siihen saakka, kunnes ne syödään. Jos haluat lisätä papukaijasi ruokavalioon yhden tehokkaan ainesosan, idut ovat epäilemättä paras valinta. Ei ole olemassa hyvää syytä, mikset tarjoaisi linnuillesi tätä ravinnon energiapommia, joka kuuluu niiden luonnolliseen ruokavalioon. Idättäminen on helppoa – RYHDY SIIS TOIMEEN!

©1999 Carolyn Swicegood.
www.landofvos.com

SUOMEN SUURIN LEMMIKKIELÄINKAUPPA

- Paras valikoima
- Kilpailukykyiset hinnat
- Pitkät aukioloajat
- Ilmaiset ja hyvät pysäköintitilat
- Hyvä ja asiantunteva palvelu
- 10% alennus Kaijuleitten jäsenille lintujen ruoista ja tarvikkeista

LEMMIKKITALO

Black Bull

Ostoskatu 18-20 Lahti (liipolanostari) p.03-7510141 avoinna ark 10-19 la 9-15

**Kaijuli Ry:n jäsenkortilla
kaikista normaalihintaisista
lintutarvikkeista- ja ruoista -10%.**

TERVETULO!

Megaeläin Herttoniemi
Kauppakeskus Megahertsi, Insinöörinkatu 2, Helsinki
p. 09-693 2824, herttoniemi@megaelain.fi

Megaeläin Itäkeskus
Itäkeskus, Tallinnanaukio 6, Helsinki
p. 09-693 2822, itakeskus@megaelain.fi

Megaeläin Korso
Korsontie 12, 01450 Vantaa
p. 09-274 1122, korso@megaelain.fi

Liikkeet avoinna ma-pe 10-19, la 10-16

www.megaelain.fi

TACON SAIRASKERTOMUS

Teksti ja kuvat Jukka Avikainen

Kaikki alkoi torstaina 16.8.07, kun huomiomme kohdistui harmaapapukaijaamme Tacoon. Ennen tuo eloisia lintu jutteli kovasti ja vislaili, mutta nyt se kökötti vain häkissä orrellaan. Yleensä kun häkin ovet avattiin, se syöksyi salamana ulos, vaan ei nyt. Samaan aikaan sattui todella kuuma ja kostea viikko, joten arvelimme hiljaisuuden olevan hetkellistä laiskuutta, mutta toisin kävi, Taco oli perjantainakin aivan samanlainen käyttäytymiseltään.

Sitten tuli jo viikonloppukin, sunnuntaina punnitsimme Tacon ja poika painoi vain 265 g (Tacon normaalipaino oli ollut 320 g). Kuusankosken-Kouvolan suunnalla ei valitettavasti ole ketään lintuihin erikoistunutta eläinlääkärinä, joten yritimme saada puhelimitse joitakin lintueläinlääkäreitä kiinni varsin huonolla menestyksellä (loma-aika).

1. käynti Reijo Nenonen

Sunnuntaina sitten saimme yhteyden Reijo Nenoseen ja sovimme Tacolle ajan maanantaipäivälle. Ulkoisten merkien perusteella eläinlääkäri arvioi, ettei kyse ole tarttuvasta taudista, vaan antoi antibiootikuurin ja kehotti ottamaan yhteyttä, jos tilanne ei muuttuisi kolmen päivän kuluessa.

Kolme päivää kului, ja aloimme huolestua toden teolla, sillä Taco söi todella vähän. Seurasimme painoa koko ajan, ja torstaiamuna se olikin paino vain 250 g. Nyt tuli jo todella hätä, koska paino jatkoi putoamistaan todella nopeasti ja antibiooteista ei näyttänyt olevan apua.

Soittelimme vähän joka suunnalle ja saimme vinkin soittaa Helsingin Yliopistolliseen eläinsairaalaan ja yrittää saada Taco sinne hoitoon. Soitimme Yliopistolliseen eläinsairaalaan ja sieltä saimme ajanvarauksen kautta eläinlääkäri Gisle Sjøbergin puhelinnumeron. Saimmekin yhteyden häneen hetken odotuksen jälkeen. Gisle oli kuitenkin kiireinen ja hän pyysi meitä soittamaan kello 13.00 aikoihin, jolloin olisi hieman hiljaisempaa ja aikaa keskustella Tacon tilanteesta.

Meillä kuitenkin alkoi olla hätä. Pikaisen tutkimuksen jälkeen Yliopistollisen eläinsairaalan sivuilta selvisi, että ulkopaikkakuntalaisten olisi saatava lähete hoitavalta eläinlääkäriltä Yliopistolliseen eläinsairaalaan. Otimme yhteyden Reijo Nenoseen, joka lupasi kirjoittaa meille lähetteen, kun selostimme Tacon tilanteen.

1. käynti Gisle Sjøberg

Siitä sitten kiireellä veimme perheen nuorimmaisen, Essin 4 v., hoitoon mummulle ja olimme suunnan eläinlääkäri Nenosen luokse. Saimme lähetteen ja suuntasimme kohti Yliopistollista eläinsairaala. Olimme kyllä hieman epäilevillä kannalla miten tässä käy, kun ilmoittauduimme vastaanottoon, mutta Tacon elämästä oli kyse, olihan lintu lahtunut normaalipainostaan jo 70 g. Pienen keskustelun jälkeen vastaanottotyöntekijä lupasi ottaa yhteyden Gisleen, joka lupasikin ottaa Tacon tutkittavakseen.

Odottelimme varmaan puolitoista tuntia (eihän siinä mitään kun tavallaan tungimme itsemme sinne), sitten Gisle jo kutsuikin Tacon tutkittavaksi. Olimme todella hämmästyneitä Gisleen otteista Tacon kanssa. Kyllä näki, että mies oli ollut lintujen kanssa tekemisissä, väänteli ja käänteli Tacoa varmoin ottein. Fyysisen tutkimuksen jälkeen Gisle totesikin Tacon olevan todella laiha, mutta muuten pirteä. Hän otti ulostenäytteen ja kävi tutkimassa hiivat ja bakteerit ulosteesta ja virtsasta – tulokset olivat normaalit. Sitten jätimmekin Tacon Gisleen hyvään hoivaan ja lähdimme syömään. Sillä aikaa Tacosta otettiin röntgenkuvat ja verikokeet sekä tehtiin kuvun ja ruokatorven tähytys. Tacoa lääkittiin ihonalaisella nesteetyksellä ja sille annettiin ravintoliuosta suoraan kupuun. Tutkimuksessa selvisi, ettei lihasmahassa ollut hiekkaa ja että oikean munuaisen takaosassa oli kystinen muutos. Proventriculu oli lievästi laajentunut ja sisälsi kaasua.

Tacosta otettiin myös verinäyte, joka lähetettiin Saksaan munuaisarvojen määrittystä varten. Olimme kyllä ihmeissämme, että saimme näin paljon tietoa kolmen tunnin aikana. Lääkkeeksi määrättiin 10 päivän antibioottikuuri (erimerkistä kuin aikaisemmin) annettavaksi juomaveden seassa (Tacon ainoa juomavesi). Myöskään vesipitoista ruokaa ei saanut antaa tänä aikana. Sovimme Tacolle ajan kontrollikäyntiin viikon päähän.

2. käynti Gisle Sjøberg

Tacon vointi ei parantunut yhtään antibioottilhoidon aikana, mutta pakkoruokinnalla (ruisku+poikasruoka) saimme painon nousemaan 260 grammaan. Antibioottikuurin seitsemäntenä päivänä suuntasimme apein mielin eläinsairaalaan, koska Taco pysyi siinä vaiheessa hengissä ainoastaan pakkosyöttämisellä ja -juottamisella. Onneksi Taco sentään söi ja joi killisti kaiken, mitä ruiskulla sille annoimme, mutta itse se ei suostunut syömään tai juomaan.

Gisle otti uuden ulostenäytteen, johon kumma kyllä olikin ilmestynyt hiivaa todella paljon. Taco sai hiivaan Mycostatin-lääkityksen 10 päivän ajaksi. Verikokeissa oli ollut paljon valkosoluja, muuten tulokset olivat normaalit. Munuaisarvokokeet eivät olleet vielä tulleet Saksasta, ja Gisle lupasi soitella niiden perään Saksaan ja meille ensi viikolla jatkohoidosta.

Kotia kohti suunnatessamme aloimme jo luopua toivosta ja sovimme odottavamme vielä Saksan tuloksia, ennen kuin tekisimme lopullisia ratkaisuja. Taco alkoi kumma kyllä jo yhden päivän sienilääkityksen jälkeen syödä hieman ja silloin tällöin puhumaankin useamman viikon puhumattomuuden jälkeen. Ensin luulimme, että se oli ohimenevä, mutta Tacon vointi parani päivä päivältä – vieläkkään se ei syönyt itse riittävästi, mutta 7 päivän kuluttua syötimme Tacoa enää kerran päivässä ja paino vakiintui 270 grammaan. Gislekin jo soitteli ja kyseli Tacon vointia (munuaisarvot olivat normaalit). Sovimme, että hiivalääkitystä jatketaan vielä viikon ajan ja että Taco tulisi parin päivän päästä kontrollikäyntiin.

3. käynti Gisle Sjøberg & Einar Eriksson

Tacoa odottikin nyt kaksi eläinlääkäriä (Gisle Sjøberg & Einar Eriksson) ja kaksi harjoittelijaa. Puhelimessa oli ollut puhetta endoskopiasta (tähytyksestä) munuaisen kystan takia. Nytkin jätimme Tacon osaavaan hoitoon ja lähdimme

Taco Einarin (vas.) ja Gisleen varmoissa käsissä.

eläinkauppakierrokselle ja Essi-tytön kummaa Kirsiä tapaamaan. Einar Eriksson soitti, kun Taco oli tutkittu ja herännyt nukutuksesta. Ulosteesta oli edelleen runsaasti hiivaa, mutta vähemmän kuin viimeksi, ja hiivat olivat lepovaiheessa. Tacosta otettiin röntgenkuvat, ja lääkärit totesivat oikean munuaisen kystamuutoksen pienentyneen, lihasmahassa oli hiekkaa. Nukutuksesta herääminen oli tavallista hitaampaa, mikä viittaa yleiskunnon heikentymiseen. Endoskopiaa ei vielä tehty, koska arveltiin, että siihen ei vielä ole tarvetta. Hiivalääkitystä jatkettaisiin aiemman ohjeen mukaan vielä kuuden viikon ajan, ohjeena "mikäli Taco ei ala kunnolla toipua, varataan uusi kontrolliaika. Jos tila muuttuu huonommaksi, ottaa yhteyttä hoitaviin eläinlääkäriin".

Loppusanoiksi, Tacon vointi tällä hetkellä, 18.9., on lupaava, painoa on jo aamullakin 277 g. Olemme kokeilleet pari päivää ilman pakkoruokintaa, eikä paino enää ole laskusuunnassa. Suosittelemme todellakin Helsingin yliopistollista eläinsairaala, jossa saimme loistavaa hoitoa ja tietoa Tacon kunnosta.

Linkki Helsingin Yliopistollisen eläinsairaalan Eksoottisten eläinten poliklinikan sivuille

<http://www.vetmed.helsinki.fi/yes/eksoottiset.htm>

TYPYN KARKUTARINA

Onneton vahinko!

6.8.2007 olimme neitokakadujemme Pojun, Typyn ja Vauvan kanssa takapihalla nauttimassa lämpimästä ja aurinkoisesta ilmastosta. Poju ja Vauva olivat valjaissa ja Tyyppi häkissä. Yllättäen huomasi Typyn maassa! Häkin ovi oli jäänyt vahingossa auki, ja Tyyppi oli päässyt ulos häkistä. Huusin Mikolle, että ottaa Tyyppiin kiinni, mutta arka Tyyppi säikähti kättä ja lähti lentoon. Tyyppi lensi takapihan korkeisiin puihin, ja me juoksimme perässä.

Onneksi Tyyppi on niin Pojun perään, että huutelu ystävästään välillä sai Typyn pysymään näköpiirissä aivan kodin lähellä. Haimme pihasta Typylle tutun häkin, hirssiä ja viltin sisältä. Laitoimme hirssiä häkin sisälle ja päälle, Pojun laitoin häkkiin ja häkin korkealle kiven

päälle, aivan sen puun lähelle, jossa Tyyppi oli. Itse menimme vähän sivummalle odottamaan, jos Tyyppi lensi häkin päälle, ja saisimme heitettyä viltin sen päälle. Vaihdoin häkin paikkaa sitä mukaa, kun Tyyppi lensi puusta puuhun ja toivoimme, että Tyyppi lentäisi häkille Pojun luokse, mutta eihän Tyyppi uskaltanut laskeutua korkealta puusta niin alas. Ohikulkevat lenkkeilijät ja koirien ulkoiluttajat ihmettelivät touhujamme kovasti ja toivottivat onnea karkulaisen saalistukseen.

Ilta hämärtyy

Ilta alkoi viilentyä, ja Tyyppi vaihtoi vielä muutaman kerran puuta. Sitten se lensi korkeaan puuhun melkein latvaan, noin 20–30 metrin korkeuteen. Tyyppi ei enää vastannut Pojun huutoihin eikä puhelimesta soitetuihin

lintukavereiden ääniin. Tuolloin alkoi toivo hiipua ja paniikki iskeä ihan kunnolla, sillä Tyyppiä ei pimeyden takia nähnyt enää edes taskulamppujen avulla.

Soitin palokunnalle, ja pojat sieltä tulivatkin pyörähtämöön paikalla, mutta heilläkään ei ollut keinoja, joilla karkulaisen saisi alas. Palokunta lähti nopeasti pois paikalta, tärkeimpien tehtävien takia. Sanoivat vain, että "kyllä se routa porsaan koliaan ajaa" ja "yrittäkää huomenna valoisaan aikaan".

Silloin tuntui jo mahdottomalta saada Tyyppi kotiin ja väsymyksen alkoi painaa silmää. Lämpötila oli laskenut jo alle 15 asteen, ja Poju ja Vauva piti tuoda sisälle lämpimään nukkumaan. Mikko lähti hankkimaan halogeenivaloja, ja jäin yksin istumaan puun alle, juttelin Typylle ja itkin. Olin niin paniikissa, hädissäni ja väsynyt. Onneksi Mikko tuli takaisin, valojen ja kiikareiden kanssa. Vedimme jatkojohtoja metsään ja saimme valot toimimaan.

Istuimme, mietimme ja toivoimme parasta. Valvoimme koko yön pihalla ja yritimme paikallistaa Typyn puusta – katsoimme kiikareilla, mutta emme nähneet Typyä. Valot pidimme päällä sitä varten, että Typyllä olisi turvallisempi olla. Yö tuntui käsittämättömän pitkältä ja kylmältä...

Aamu tuo toivoa tullessaan

Aamun valjetessa, auringon noustessa ja ilman lämmitessä Tyyppi alkoi hyvin vaimealla äänellä vastaamaan puhelimesta soitetuihin Pojun ääniin. Silloin tuntui todella hyvältä kuulla sen olevan lähellä ja vielä hengissä. Kiikareilla Mikko paikallisti Typyn hyvin korkealta oksalta. Tiesimme, että päivästä tulisi todella kuuma, joten pelko Typyn pärjäämisestä niin kuumana päivänä syömättä ja juomatta oli suuri.

Luonnonlinnutkin olivat heränneet ja niitä alkoi parveilla lähistöllä. Iso harakka säikäytti Typyn lentoon! Pystyimme kuitenkin näkemään Typyn koko ajan, ja se laskeutui toiseen puuhun hieman matalammalle. Hain Pojun sisältä ja laitoin sen pieneen häkkiin ja pieneen häkin isomman häkin sisälle. Nostimme häkin köydellä pieneen puuhun ja yritimme saada Typyn lentämään Pojun luokse. Häkkiä ei saatu nostettua kuitenkaan niin ylös, että Tyyppi olisi

uskaltanut lentämään sinne, joten otimme häkin alas.

Annoimme lintujen huutaa pihassa toisilleen ja samalla soitimme puhelimesta Pojun ääniä, joilla saimme Typyn pysymään pihapiirissä. Tyyppi lähti taas lentämään, se lensi aivan läheltä Pojua, mutta ei kuitenkaan uskaltanut laskeutua, vaan lensi etupihan puolelle korkeisiin mäntyihin ja samalla se hävisi näköpiiristä. Nyt se oli kuitenkin lähempänä kotia, joten veimme Pojun ja Vauvan pikkuhäkissä, joka oli ison häkin sisällä, katolle ja laitoin toisen pieneen häkin siihen viereen. Laitoin myös vesiastioita katolle. Tarja tuli tuossa vaiheessa auttamaan meitä ja toi Paulin kaveriksi huutamaan pihaan – tuolloin Poju ja Vauva olivat jo ihan väsyneitä huutamisesta, ja kuuma ilmakehä taisi tehdä tehtävänsä.

Kauaa ei voinut Pojua ja Vauvaa katella pitää, koska aurinko porotti pilvettömältä taivaalta. Nostimme häkkipatentin alas katolta ja laitoin linnut omaan häkkiinsä pihalle varjoon huutamaan. Tyyppi saatiin jälleen paikallistettua kiikareilla. Tarja lähti hakemaan Eevan lintuja Roopea ja Elasta meille auttamaan Paulia, Pojua ja Vauvaa huutamisessa – pian pihalla oli siis jo viiden linnun parvi huutelemassa Typyä alas puusta. Tuolloin pihalle tuli kaksi lintubongaria, joilla oli kiikarit, kaukoputki ja jonkinlaiset

äänityslaitteet mukanaan. He olivat ihmetelleet edellisen illan ja sen päivän, että mikä lintu siellä oikein huutaa. Haukan poikaseksi olivat äänen perusteella arvelleet.

Kuuma päivä kun oli, linnut väsyivät pian. Omakin oloni oli jo aika kurja, enhän ollut oikein syönyt enkä nukkunutkaan. Yritimme mieltä keinoja, joilla Typyn saisi alas puusta, ja ainoa mahdollisuus oli vesi. Typy pitäisi saada kastumaan jollain konstilla, mutta eihän puutarhaletkulla eikä painepesurillakaan saanut niin korkealle vettä. Kokeilimme jopa tehdä puista pitkän varren, sitoa letkun siihen kiinni ja nostaa sen ylös. Varresta tuli noin 6-7 metrinen – aikamoinen patentti etten sanoisi! Vesi lensikin aika korkealle, ja saimme muutaman pisaran osumaankin, mutta riittävästi Typy ei silti kastunut. Onneksi se sai ainakin juomista.

Palokunta paikalle

Toivo alkoi taas hiipua, ja kaikki linnut olivat ihan väsyksissä huutamisesta, eikä Typykään huutanut eikä liikkunut enää, ja pelkäsin sen kuolevan. Ainoa mahdollisuus oli soittaa jälleen palokunta auttamaan. Onneksi Palokan Vapaapalokunnan pojat suostuivat tulemaan paikalle. He vetivät letkun metsään ja yrittivät pienellä paineella ja kevyellä sumulla saada veden lentämään Typyn yläpuolelle, mutta vesi ei yltänyt niin korkealle. Pojat lisäsivät painetta ja yrittivät uudestaan, mutta vieläköön korkeus ei riittänyt. Letkunkin pelättiin menevän rikki niin kovasta paineesta, mutta vielä oli kokeiltava ja lisättävä autosta painetta. Paineen ollessa jo aika kova vesi lensikin Typyn päälle. Tuosta tilanteesta en itse paljoa muista, koska olin niin peloissani, paniikissa ja hädissäni. Muut olivat sitä mieltä, että vettä vaan niin paljon, että Typy lähtee lentoon tai tippuu alas, mutta minä pelkäsin Typyn kuolevan veden määrään ja käskin lopettamaan.

Onneksi Mikko osasi vähän rauhoitella minua. Menin sivummalle, koska en pystynyt enää katsomaan. Sami ja Timo olivat lakanan kanssa puun alla ottamassa koppia, ja toinen lintubongari oli tullut takaisin haavin kanssa auttamaan koppaamisessa. Typy väisteli vesisuihkua parhaansa mukaan ja meni aina suojaan oksien tai rungon taakse. Oksat kävivät kuitenkin niin liukkaiksi, ettei se pysynyt enää tasapainossa, vaan horjahti alas puusta, josta matkaa maahan oli noin 25-30 metriä. Onneksi puun oksat hieman jaruttivat putoamista, ja Typy tippui pehmeälle maalle, jossa oli heiniä ja sammalta – ei viereiseen isoon kiveen! Juoksin ottamaan Typyä kädelle, se oli ihan märkä, peloissaan, shokissa ja varmasti lähes

kuolemaisillaan. Typy otti sormuksestani nokallaan kiinni ja puri sitä tosi tiukasti. Mikko otti Typyn käsiinsä ja juoksi sisälle laittamaan Typyn pyyhkeeseen ja puhalsi hiustenkuivaajalla lämmintä ilmaa kevyesti sen päälle.

Hengissä kotona taas!

Sisälle tultuani näin Typyn Mikon käsillä hengissä. Hain Typyn syliini, menin istumaan lattialle ja annoin Typylle hieman hunajaa sisältävää vettä suoraan suuhun. Tajusin Typyn jäävän henkiin, ja helpotuksen itkuhan siinä pääsi. Palokunnan pojat halusivat vielä tulla ottamaan kuvia karkulaisesta, jonka olivat juuri pelastaneet. Kiitosten jälkeen VPK:n pojat lähtivät pois yhtä kokemusta rikkaampina pelastettuaan meille niin rakkaan linnun hengen! 22 tunnin karkumatkan jälkeen olimme saaneet Typyn takaisin kotiin! Itse pääsimme suihkuun ja nukkumaan, 36 valvotun tunnin jälkeen unikin maistui.

Karkumatkasta ei Typylle jäänyt mitään fyysisiä vammoja ja muutenkin lintu on hyvässä kunnossa. Typy on ollut huonossa kodissa aikaisemmin, joten sen yleiskunto ja sulkapeite oli tuolloin huono eikä lentotaitokaan ollut kovin hyvä, mutta ei se ainakaan pihalla menoa haitannut.

Kiitokset

Kiitos kaikille, jotka olivat auttamassa ja jotka kannustivat ja elivät hengessä mukana. Suurin kiitos kuitenkin kuuluu niille palomiehille, jotka tulivat auttamaan ja ymmärsivät, että jollekin se pieni karkulainen on todella tärkeä ja rakas.

Paikalla olivat palomiehet Pasi Kunelius (yksikönjohtaja), Kalle Aaltonen, Allan Hiltunen, Juha Kapanen, Tuomo Hämäläinen, Jarmo Lamberg ja Jari Nummelin. Heille kaikille suuri kiitos!

Niina, Mikko ja Tirpat

Keskustan Eläinkauppa

170 m² keskellä Helsingiä !

**Keskustan laajin valkolma
paljon leluja, alan uutuudet**

**Irtoruoat, pelletit, herkut
Tule & tutustu!**

**KALEVANKATU 14
00100 HELSINKI**

Puh. 602 413

www.keskustanelainkauppa.com

LEMMIKKIKESKUS LILZOO OY

KAUPPURIENKATU 32
OULU
p. 08-311 7574
MAUSTETIE, OULUNSALO
p. 08-520 8578

Lemmikkilinnut Kajuli ry:n jäsenkortilla 10% alennus!

Kasvattajan paineet

Eräänä päivänä Kaijuli-chatissa...

[Ida-Emilia] 15:16:55: Stressaa hirveästi se maahantuonti...
 [Kirsikka] 15:18:01: Hyvin se menee! Ei Saksasta ole pitkä matka. Kyllä sä saat sun hopeasi.
 [Ida-Emilia] 15:18:45: Mutta siinä on vaikka minkälaisia vaaroja! Mitä tahansa voi tapahtua.

Tai päätyä väärään kotiin!

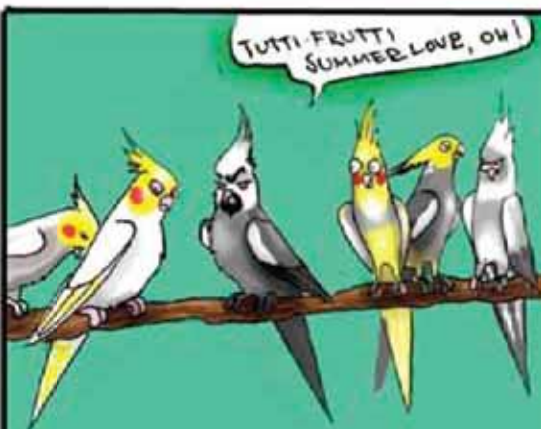
Tai sitten se voi päätyä väärään maahan!

Se saattaisi kuolla matkalla tai...

Tai se sairastuu stressistä ja tartuttaa muut linnut!

Tai entä jos se onkin naaraan sijaan röyhkeä koiras, eikä se olekaan hopea?!

Tai sitten joku UFO kaappaa sen mukaansa!

Tai sitten sitä alkaa harmittaa se, että se joutuu Suomeen, joten...

...se kaappaa koneen!

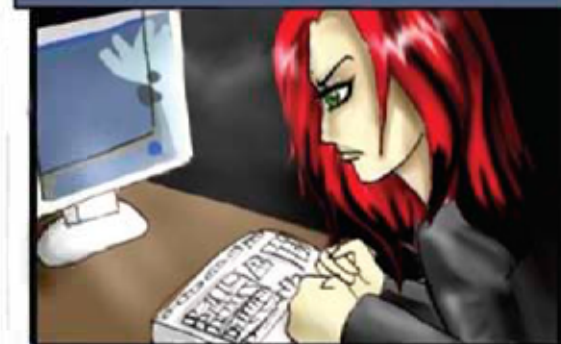

...omalla äidinkielellään

...Ja lentää sen Turun Tuomiokirkkoa päin!!!

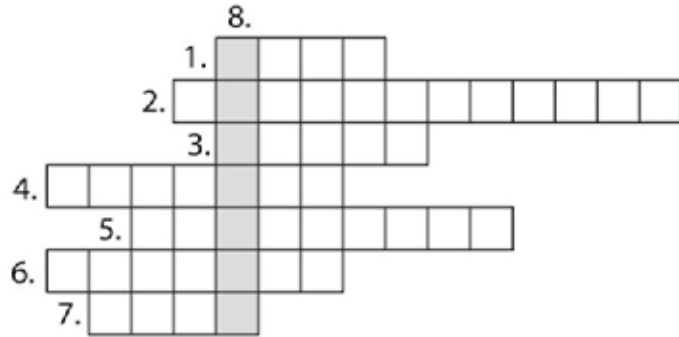
[Kirsikka] 15:22:37: Eikö tuo ole vähän kaukaa haettua?
 [Ida-Emilia] 15:22:59: EI OLE!!!!

IDA-EMILIA KAUKONEN

W O R I S O S I V U T

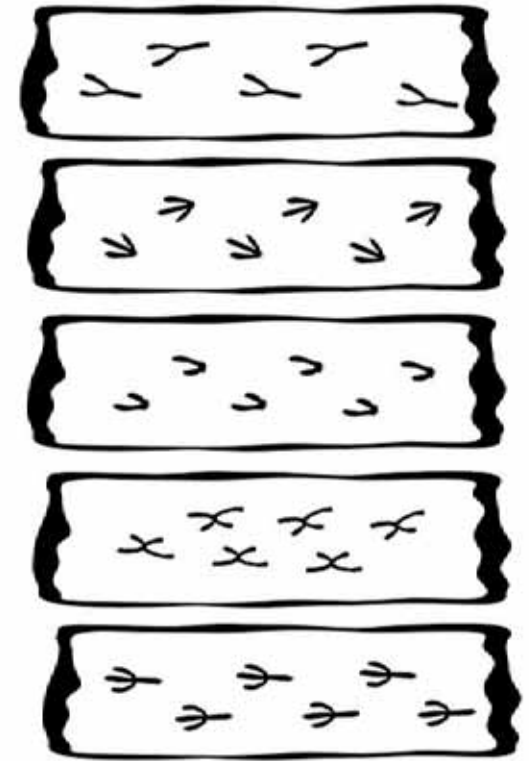
Tehtävät: Laura Kurkela

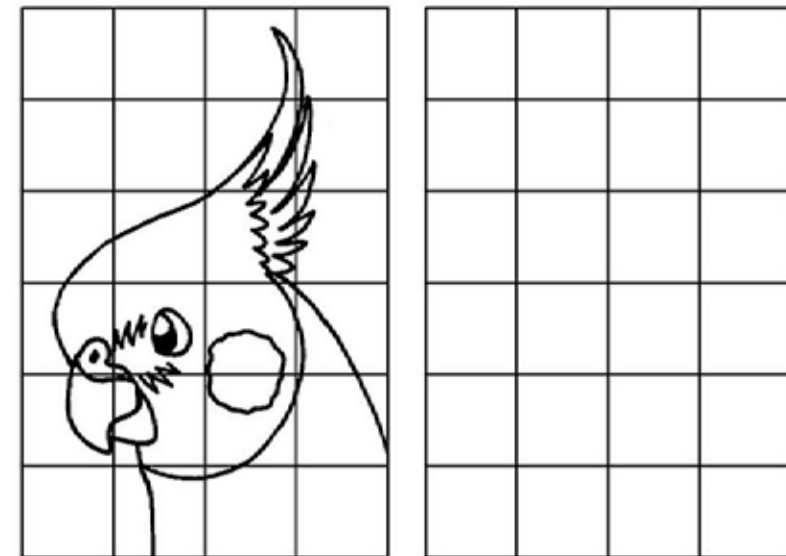
1. Kaiken kokoisia, pitkäpyrstöisiä, värikkäitä Etelä-Amerikan papukaijoja
2. Iso papukaija, jonka sukupuolet eroavat hyvin selkeästi toisistaan (naaras puna-sininen, koiras vihreä)
3. Linnut istuvat näillä
4. Suoranokkaisia, keskikokoisia lemmikkilintuja, koiraat kujertavat
5. Yleensä vihreitä keskikokoisia Etelä-Amerikkalaisia papukaijoja
6. Australialaisia, töyhtöpäisiä papukaijoja
7. Harmaapapukaijan lyhempi nimi
8. Linnuille myrkyllinen hedelmä

Millaiset jalanjäljet papukaijan jaloista jää?

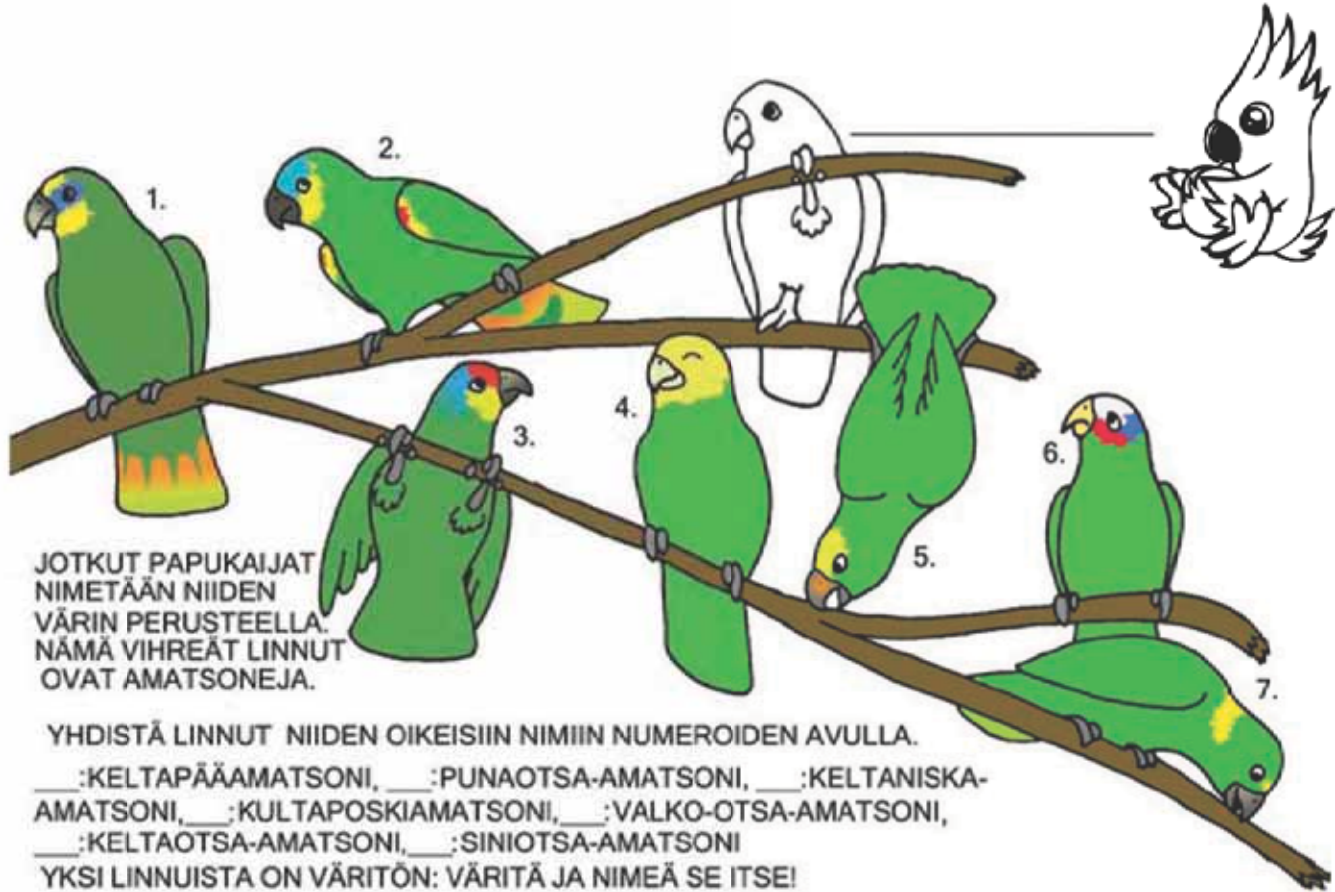
Jäljennä neitokakadu vasemmasta ruudukosta oikeaan. Voit värittää kuvat lopuksi.

Mikä näistä pienistä poikasista muistuttaa eniten vasta kuoriutunutta harmaapapukaijan poikasta?

Ympyröi oikea ja väritä kaikki!

JOTKUT PAPUKAIJAT
NIMETÄÄN NIIDEN
VÄRIN PERUSTEELLA.
NÄMÄ VIHREÄT LINNUT
OVAT AMATSONEJA.

YHDISTÄ LINNUT NIIDEN OIKEISIIN NIMIIN NUMEROIDEN AVULLA.

___:KELTAPÄÄAMATSONI, ___:PUNAOTSA-AMATSONI, ___:KELTANISKA-
AMATSONI, ___:KULTAPOSKIAMATSONI, ___:VALKO-OTSA-AMATSONI,
___:KELTAOTSA-AMATSONI, ___:SINIOTSA-AMATSONI

YKSI LINNUISTA ON VÄRITÖN: VÄRITÄ JA NIMEÄ SE ITSE!

Helsingin Eläin-Zoo Oy

Abrahaminkatu 6, 00180 Helsinki

Ark. 11-18 Vard.

La 10-14 Lö

elain-zoo@saunalahti.fi

+358 400 105 521, Fax +358 9 759 2277

Helsingfors Djur-Zoo Ab

Lemmikkitalo • Ratsutarvike

Tervetuloa Reporankaan!

Palvelemme sinua jo viidellä paikkakunnalla.

Näytä Kaijulin jäsenkorttisi, niin saat

10% alennuksen lintutuotteista.

Espoo • Helsinki -Kamppi • Jyväskylä • Kuopio
Lappeenranta • Mikkeli • Tampere

www.reporanka.com

Syysviikonloppua Räyskälässä vietettiin, siinä samalla 5-vuotissynttäreitä juhlittiin. Oli mukana vanhoja ja uusia tuttuja, paljon riitti kerrottavia juttuja.

Ensimmäisenä iltana yhteen kokoonnuttiin ja toisille itsemme esiteltiin. Aluksi vähän meinasi jännittää kunnes huomasi: ei ole mitään pelättävää. Porukka rento ja iloinen takasi uusienkin viihtyvyyden.

Lauantaina aikaisin herättiin, vaikka yö ehkä huonosti nukuttiin. Silti yöllinen kuorsaus päivää pilannut ei, riitti toimintaa ja puhetta, seura väsymyksen vei.

Linnuille leluja rakennettiin ja tipusia vähän väliä lennätettiin. Myös arpojen myynti alkoi nopeasti – ostajia riitti ihan jonoksi asti.

Pian alkoi salissa järjestely pöytien, oli koittanut hetki syyskokouksen. Paljon oli käsiteltäviä asioita ja kuumuus lisäsi taukojen tarpeita.

Uusia aktiiveja houkuteltiin mukaan, ei puheenjohtajalle tainnut sanoa "ei" juuri kukaan. Päätöksiä asiaan jos toiseen tehtiin välillä keskusteltiin, välillä äänestettiin.

Kokouksen jälkeen kaikille ruoka mailltoi oma keittiöhengettäremme apulaisineen sen meille laittoi. Nälkä lähti, oli tarjolla kaikenlaista, lihapullia, voileipiä, salaattia monenlaista...

Synttäririkakkaa oli jälkiruokaaksi, olihan ikä vaihtunut nyt viideksi vuodeksi. Kakut olivat kauniita ja maistuvia eivät tekijät ainakaan olleet ammattitaidottomia.

Ruoan jälkeen oli aika luennon ensimmäisen kyllä huomasi, Leena taitaa homman sen. Aihe oli tärkeä eläintensuojelu saatiinkin siitä aikaan kunnan keskustelu. Vääriä munia ei osta enää kukaan ja muutenkin osaamme toimia lakien mukaan.

Paljon viisaampia olimme luennon jälkeen, mutta oli aika keskittyä seuraavaan hetkeen. Onnetar astui esiin, sillä myyty oli arvat. Palkintoja riitti ja ilman jäi harvat.

Kertyi joillekin voittoja kasat aikamoiset, vähempään saivat tyytyä toiset. Kaikki saivat mitä halusivat - loppujen lopuksi Vaihtokauppaa käytiin, että saatiin kaikki onnellisiksi.

Illanvietto alkoi mukavissa merkeissä, oli karaokelaulua ja nauru herkässä. Syötiin ja juotiin, osa meni saunomaan, karaoke-emäntä sai porukan innostumaan!

Laulu raikui pitkään, tanssista notkui lattia kuultiin Shakiraa, Finlandersia ja Nykäsen Mattia.

Vaikka moni oli karaokessa ensikertalainen, kuulosti laulu paremmalta kuin alkuperäinen. Eniten silti tykättiin Spice Girlsista, milloinkahan löytyy YouTubesta...

Sunnuntaina jatkui asiainja, aamupalan jälkeen oli vuorossa Ida-Emilia Neitokakaduista ja genetiikasta tietää valtavasti, onneksi sen myös muille opettaa innokkaasti. Vaikka hapensaanti oli välillä vaikeaa, jaksoi osallistujia silti kiinnostaa.

Vielä syötiin ennen viimeistä rupeamaa, kun Milla tahtoi meille kokemuksiaan jakaa. Tekniikka temppuili, mutta eipä haitannut, tuli paljon tietoa, jota sovellamme nyt. Kesken jäi asia, enemmänkin kiinnostaa, ehkäpä siitä voisi joskus jatkaa?

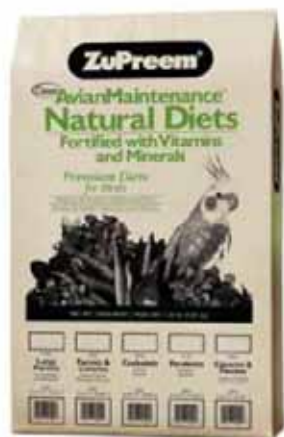
Lopuksi oli siivoilut vuorossa, ei kestänyt kauaa kun paikka oli kunnossa. Vielä viimeiset eväät jääkaapista kahmittiin ja nokat kotia kohti suunnattiin.

Ei ollut tylsää, eikä loppunut hauskuus, sen takasi mukanaolijoiden persoonallisuus. Kiitokset siis vielä kerran ja sanonpa vielä sen verran: Tähän ei lopu osallistuminen, saatte minusta riesan ikuisen...

Eveliina Pätsi

Räyskälä
28.-30.9.2007

Maahantuonti: AlbaPets, www.albapets.fi

Right from the start.™

